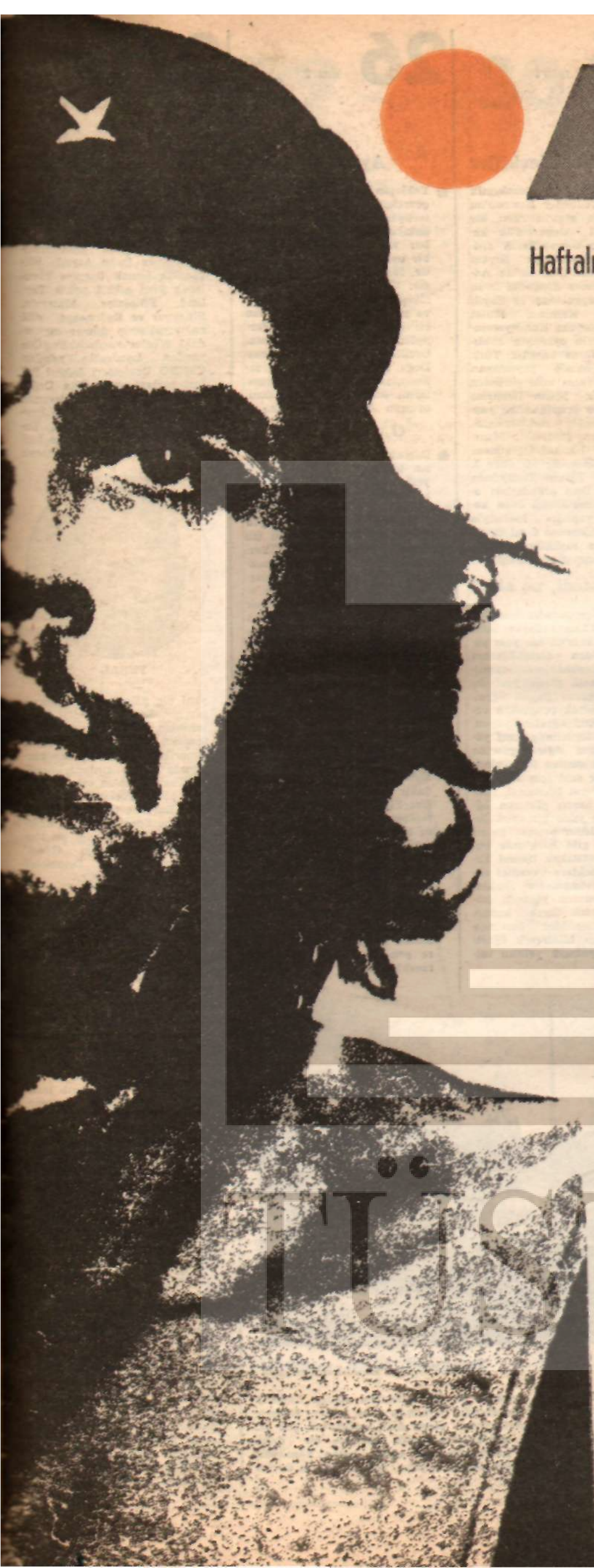

ANT

Haftalık Dergi • 2 Nisan 1968 • Sayı: 66 • 125 Kuruş

che

GUEVARA' NIN HAYATI VE HATIRALARI

HAFTANIN NOTLARI

'Uzay kahramanı öldü

Uzay çağıının bir numaralı kahramanı Yuri Gagarin, geçen Çarşamba günü yeni bir uçağın deneme uçuşu sırasında meydana gelen kazada ölmüştür. Gagarin'le birlikte aynı uçuşa katılan ve Sovyet uzay araştırmalarında önemli bir kişi olan Vladimir Seryogin de kazada can vermiştir. Bilindiği gibi, Yuri Gagarin, tarihte bir dönüm noktası olan ilk uzay uçuşunu yapmış ve insanlığa uzay sonsuzluklarının yolunu açmıştır. Ölümü sadece Sovyetler Birliği'nde değil, bütün dünyada büyük üzüntü uyandıran uzay kahramanı Gagarin, Kremlin Mezarlığı'na gömülecektir.

24 mart

Rehindeki altınlar

● Son ekonomik kriz üzerine verdiği demeçlerde altın bor-saları ile kuyumcu dükkânla-rını birbirine karıştırdığı an-laşılan Demirel, basın toplan-tısında rehindeki Türk altın-larının âkibetinden hiç söz et-memiştir. Washington'un son kararlarında özel spekülâtör-ler için altın alım - satımı serbest bırakılmakta, buna karşılık ellerindeki altını dış borç ödemek, kâr sağlamak amacıyla çıkaran ülkelerin ve kuruluşların altınlarının kar-şılanmayacağı belirtilmekte-dir. Bu durumda dış borçlar için rehine konulmuş altınla-rının üzerine Türkiye'nin bir bardak soğuk su içip içmeye-ceği derhal açıklanmalıdır.

Rusların yardımı

● SSCB ile geçen yıl yapılan anlaşmalara göre Türkiye'de kurulması kararlaştırılan se-kiz tesis inşa safhasına gir-miştir. Alüminyum, rafineri, asit sülfirik ve lif levha fab-rikalarının kurulması için SSCB tarafından teslim edilecek teçhizat ve malzeme ile sağlanacak teknik hizmetlere dair kontratlar imzalanmıştır. Bu yatırımlar Türkiye tara-fından geleneksel ihracat ma-larıyla karşılanacaktır. Sov-yet kredisi, Batılı ülkelerin kredilerine göre çok müsa-it şartlarla verilmektedir. An-cak Çetin Altan'ın da belirt-tiği gibi, Sovyet yatırımları-nın bu müsa-it şartlarından, yine aracı bir avuç mutlu a-zınlık yararlanmaktadır.

Hanoi'nin yorumu

● Vietnam'daki Amerikan Ko-mutanı General Westmore-land'ın geri çekilmesi üzerine Hanoi Hükümeti'nin resmi organı Nan Dan olayı yorum-layarak «Westmoreland'in gö-revden alınışı, Amerika'nın Vietnam'da sürdürdüğü saldı-rı savaşının iflasıdır» demis-tir.

25 mart

Yeni tevkifler

● AP iktidarı anti - demokratik saydığı Tedbirler Kanunu'nu kaldırmaya hazırlanırken, bir başka anti - demokratik ka-nuna göre sosyalistlerin ard-arda tutuklanmasına devam edilmektedir. Çoğunlukla Ad-nan Menderes döneminin öven AP'lilere uygulanan 38 Sayılı Tedbirler Kanunu, Millet Meclisi Anayasa Komisyonun-da AP'lilerin oylarıyla kaldir-ılmıştır. Buna karşılık, Türk Solu Dergisi'nde yayınlanan «Che Guevara» adlı şiirinden dolayı şair Metin Demirtaş «komünizm propagandası yap-tığı» iddiasıyla tutuklanmıştır. Öte yandan, İsparta'da Mısır-lık Köyü İlkokul Öğretmeni Mustafa Köse, üç yıl önce 3. Piyade Er Eğitim Tugayı'nda öğretmen iken arkadaşları a-rasında «komünizmi öven ko-nuşmalar yaptığı» iddiasıyla askeri mahkemece 6 yıl üç ay ağır hapse mahkûm edilmiş ve cezaevine gönderilmiştir.

Ne istedi, ne aldı?

● Türkiye Öğretmenler Sendika-sı geçen Ekim ayından Milli Eğitim Bakan'na bir yazı ya-zarak «40'dan fazla öğrenci okutan öğretmenlere tazmi-nat verilmesi, görev yeri di-şında ek görev yapan öğret-menlere yolluk ve günlük ve-rilmesi, aktif öğretim yapan, tek ve birleştirilmiş sınıf yö-neten ilkökul öğretmenlerine haftada 18 saatten fazla okut-tukları her saat için 10 Türk lirası ek ücret ödenmesi, işin-de üstün başarı gösteren öğ-retmenlere yılda bir aylık tutarında üstün başarı primi verilmesi» gibi isteklerde bu-lunmuştu. Bakan İhrami Er-tem bu isteklere verdiği ce-vapta «öğretmenlerin hakla-rının korunması yolunda im-kân sağlamak üzere kanun ve yönetmelikler üzerinde çalışıldığını» bildirerek öğ-retmenleri uyutmak yolunu tut-muştur.

26 mart

Aybar uyarıyor

● Yaklaşan seçimlerde çıkarıcı çevrelerin TIP'e karşı çeşitli tertipler hazırlaması ihtimali dolayısıyla Genel Başkan Ay-bar bütün teşkilâta önemli bir uyarı mesajı göndermiş-tir. Mesajda şöyle denilmekte-dir: «TIP, anayasa teminatı altında anayasayı savunan ve mücadelesini açıkça yapan bir parti olarak bu gibi tert-iplerin içine düşürülemez. Özellikle Güney ve Güney Doğu illeri teşkilâtındaki ar-kadaşlarımızın uyanık olma-larını önemle ister ve kamu-oyunun dikkatini çekeriz.»

Otomobil Sanayii

● Başbakan Demirel'in son ba-sın toplantısında açıkladığı 2 yeni otomobil fabrikasının Fiat ve Volvo tarafından kurul-masına izin verilmiştir. Fiat fabrikasını Koç Holding'in Otoyol Firması, Volvo'yu ise İsveç sermayesiyle Ordu Yar-dımlaşma Kurumu kuracak-tır. Ancak Ordu Yardımlaş-ma Kooperatifinin gittikçe a-sıl gayesinden uzaklaşarak tam bir holding halini alması ve ordu mensuplarını ticare-tin içine sokması, endişe ve-rici bir gelişmedir.

Öğrencilere baskı

● İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'nda İbrahim Kaypak-kaya, Halit Koçer, Mehmet Çetin, Ali Taşyapan, Meliha Uysal, Mustafa Çoban, Pakize Yavru, Muzaffer Oruçoğlu, Şakir Kaymak ve Hasan Sağ-lam Fikir Kulübü kurmuş ve topiumcu savaşa katıldıkları-nı bir bildiri ile açıklamışlar-dır. Ancak Okul Müdürü Ay-han Doğan, sosyalist öğrenci-lere «hükümetin tutumuna inanmadıkları» gibi gülünç bir gerekçe ile bir ay okuldan uzaklaştırma cezası vermiştir. Öğrenimlerini baltalayan bu haksız kararı bozdukmak üze-re gençler Danıştay'a başvu-racaklardır.

27 mart

Yeni bir pakt

● Uzak Doğu'daki duruma adanmaklı sarsılan Birleşik Amerika'nın yeni bir askeri pakt kurma peşinde olduğu dünya basınında açıklanmış-tır. Güney Doğu Asyada bir-gesellik temelli üzerine kurul-lacak yeni askeri pakta Tay-land, Filipinler, Malezya, Singapur ve Endonezya gibi emperyalizmin dümen suyun-daki ülkeler katılacaktır. Öa-yandan, Londra'da yapılan CENTO Devletleri Askeri Şe-leri toplantısında Orta Doğu'nun Kuzey sınırları boyunca uzanan CENTO sistemini kuv-vetlendirmek için Libya, Tu-nus ve Fas'ın kaynak ve top-raklarını CENTO'ya katacak

TURAL

yeni bir plân üzerinde durul-muştur. Son Orta Doğu olay-larından sonra Sovyet donan-masının Akdeniz'e çıkması, Amerikan Altıncı Filosu kar-şısında denge kurması üzeri-ne Washington'un tezgâhladığı yeni plâna Tunus Devlet Ba-kanı Burgiba taraftar olduğu-nu daha önce açıklamış bul-nuyordu. CENTO'nun bu top-lantısında Türkiye'yi Genel-kurmay Başkanı Orgeneral Tural temsil etmiştir.

Geriye tırmanma

● Senatör McCarthy'nin aday-ıktan çekildiğini kesinlikle açıklamasından sonra John-son'ın karşısında tek rakip e-larak kalan Robert Kennedy Vietnam'da «geriye tırman-ma» istediğini bildirmişti. Kennedy açıkladığı dört mad-delik Vietnam plânında Ha-noi kadar Vietkong'un da ma-hatap kabul edilmesini, Gü-ney Vietnam'ın gerçek bir millî birlik hükümeti tara-fından yönetilmesini, Kuzey Vietnam'a Amerikan bom-bardımanlarının durdurulma-sını, Vietnam sorununa askeri çözüm aramak gibi bir müd-lis politikanın terk edilmesini önermektedir. Johnson ile ilk kuvvet denemesini 7 Mayıs'ta yapacak olan Robert Ken-nedy'yi destekleyebilmek için Cumhuriyetçiler dahi partile-rinden istifa etmektedir.

Nezarete alındılar

● Samsun'da Amerika aleyhin-de bildiri dağıtan 10 TIP'li emniyet tarafından yakalanarak nezarete altına alınmışlar-dır. TIP'lilerin suçu, Ameri-kalıların Türkiye'yi terketme-lerini istemektir. Abdullah Hüzelöğlu, Saim Ergin, İsmet Öztürk ve Tahsin Süzer tara-fından kaleme alınarak Fat-sa'da 10 bin adet bastırılan bildiride ayrıca Amerikalı as-kerlerin Türkiye'de işledikle-ri suçlar da sayılmaktadır.

Demirel'in mühendisliği!

Bayar'ın «su bızın su müdürü» dediği Demirel'in başarısız bir su mühendisi olduğu başkent-teki son sel âfetiyle ortaya çıkmıştır. Demirel'in genel müdürlüğü sırasında inşa edilen Ankara'daki DSİ Genel Müdürlüğü Etlik Tesis ve Depoları, yanbaşından geçen dere seviyesinin çok al-tında kaldığı için son su baskımında büyük hasar görmüş, milyonlarca liralık malzeme bir daha kullanılmayacak hale gelmiştir. DSİ tesislerinin hemen karşısında inşa edilen beton köprü'nün yıkılması ve onun ardında çok eskiden yapılan köprü'nün sapsağlam kalması, müteahhillerin devlet elyle nasıl zengin edildiğini gözler önüne sermiştir.

Gençlere dayak

● Yazar ve şairlerin mahkûmiyet kararı olmadan tutuklanıp kelepçelenmeleri işlemlerine, İstanbul Adliye Sarayı bodrumlarında üniversiteli gençlere karşı jandarma işkencileri de eklenmeye başladı. İhsan Selçuk'un Cumhuriyet'te tafsillatlı olarak açıkladığına göre, Yıldız Teknik Okulu Talebe Birliği Başkanı Sait Bulbul ile üniversite öğrencilerinden Mustafa Lütfü Kıyıcı, İstanbul Adalet Sarayı Jandarma Karakolunda kısa kesilmiş lütfi su hortumlarıyla dövülmüşlerdir. Gençlerin dövülmesine sebep, AİSEC toplantısında Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ü protesto etmeleri. Oysa Öztürk, toplantıda kendisine yöneltilen protestoları "Türkiye'de demokrasi olduğunun en büyük ispatı olarak yorumlamıştı.

AP'den istifalar

● Yolsuzlukların önlenemez hal alması üzerine AP İstanbul Beyoğlu Teşkilatı'ndan iki bin üye birden istifa etmiştir. İstifa eden AP'liler teşkilattaki yolsuzlukların Talât Asal, Sabri Keskin ve Ahmet İhsan Kırımlı'ya dayandığını söylemişlerdir. Şimdiye kadar 6 bine yakın üyenin istifası üzerine AP yöneticileri Beyoğlu İlçesi'ne uydurma isimler kaydederek ayakta tutmağa çalışmaktadırlar.

Wilson yuhalandı

● İşçi Partisi lideri olduğu halde iktidara geçtiği günden beri iktidarıyla sosyalizme tamamen ters düşen İngiltere Başbakanı Wilson'a karşı genç sosyalistlerin tepkisi güçlenmektedir. İskoçya'nın Ayr şehrinde de sosyalist gençler, Wilson'u, Vietnam politikasından dolayı yuhalamışlardır.

Lisede terör!

● Gaziantep Lisesi'nde tam bir terör havası esmektedir. Bir süre önce bakanlığın yeni bir yönetmeliği hazırlayarak fakir halk çocuklarını okumasını imkânsız hale getirmek istemesi üzerine bazı öğrenciler yönetmeliği protesto için bir sessiz yürüyüş düzenlemişler, ancak emniyetin isimlerini lise müdürüne bildirmesi üzerine hepsi disiplin kuruluna verilmişlerdir. Lise Müdürü "Sizler vatan hainisiniz" diye gençleri tahkir etmiş, disiplin kurulu kararıyla hepsini üç gün okuldan uzaklaştırma cezası vermiştir. Bir süre sonra Meclis'teki zorbalık olaylarını protesto etmek üzere gençler yeni bir protesto yürüyüşü düzenlemişler, bu defa da üst disiplin kuruluna verilmişlerdir. Üst disiplin kurulu sosyalist öğrencilerden Ercan Kanar'ı mecburi tasdikname ile liseden uzaklaştırmıştır.

Şipilyak geldi

● Yugoslav Başbakanı Mika Šipilyak ve eşi Ankara'ya gelmişlerdir. Şipilyak'ın Ankara'da yapacağı temaslarda iki ülkeyi ilgilendiren konular üzerinde görüşmelerde bulunacak ve bu arada özellikle Kıbrıs sorunu üzerinde durulacaktır. Yugoslav Başbakanı Vietnam ve Orta Doğu sorunları üzerinde görüşünü söyle açıklamıştır: "İktisadi bakımdan gelişmiş ülkelerle gelişmekte olan ülkeler arasında artan ziddiyetler, dünyadaki ilişkilere gliğide daha olumsuz bir şekilde etkiye bulunmaktadır. Düşüncemizle göre bu dünyada çok ciddi bir sorun halini almaktadır."

Gençlik Konseyi

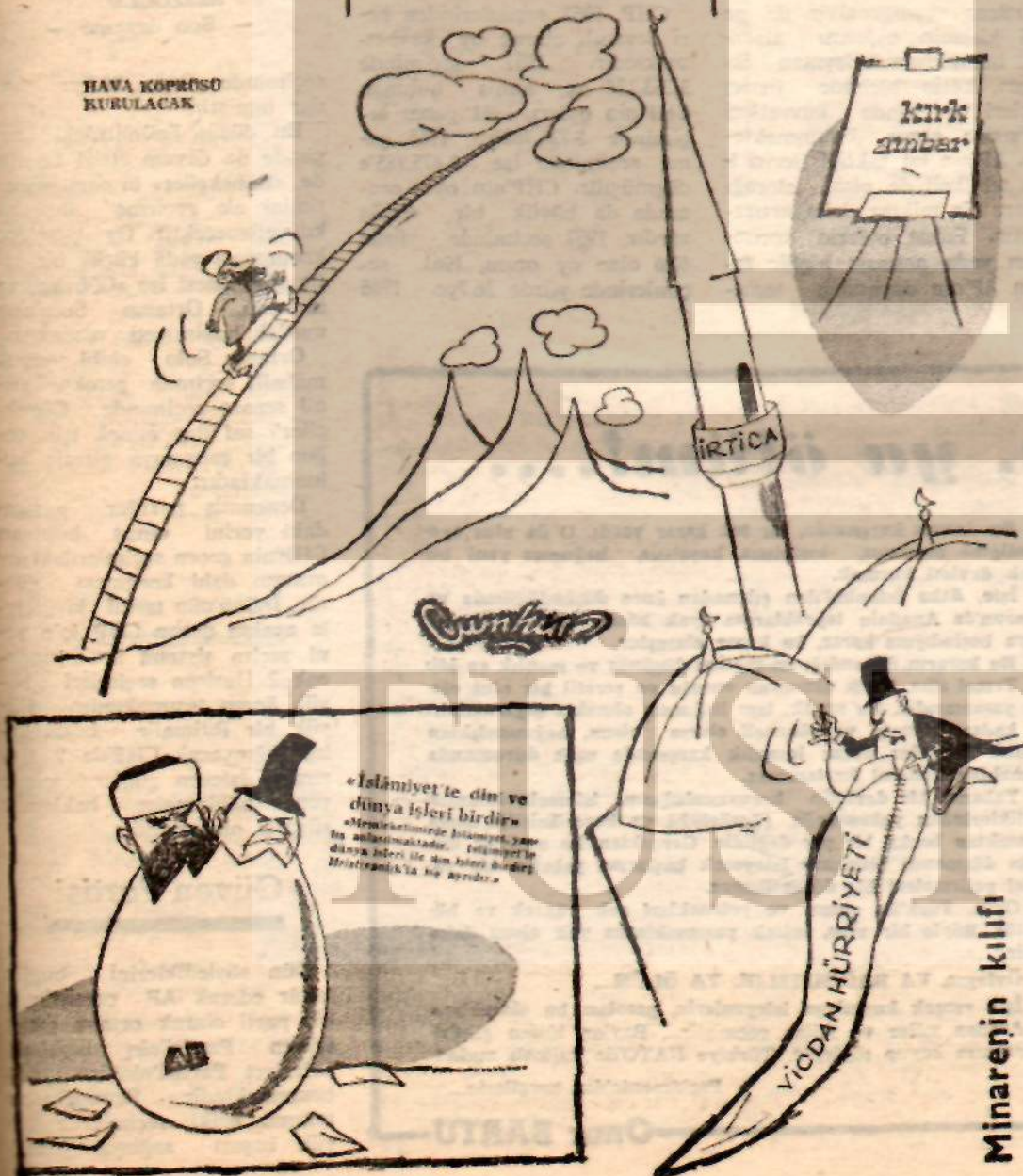
● İstanbul Teknik Üniversitesi Teknik Okullar Talebe Birliği Başkanı Çetin Uygur'un çağrısı üzerine İstanbul'da bir Gençlik Konseyi toplantısı organize edilmiştir. Gençlik kuruluşları arasında ilk toplantı önceki hafta yapılmış ve "NATO'ya hayır" denilmesi üzerinde mutabakata varılmıştır. Ancak ilk toplantıda FKF ve Orman Fakültesi temsilcileri bulunmadığından bu hafta yeni bir toplantı organize edilmiştir. Yeni toplantıda genel politik sorunlar, sosyal yapı araştırmaları ve öğrenci sorunları ele alınacaktır.

Seçime Girerken

2 Haziran seçimleri için kampanya başlamış bulunuyor. Seçime girerken partilerin ne durumunda oldukları ANT'nin iç sayfalarında detaylı olarak incelenmiştir. Buna göre, birer harf kalabalığından ibaret bulunan öteki partiler bir yana bırakılacak olursa, Türk siyasi hayatının geleceğinde üç partinin söz sahibi olduğu ortaya çıkacaktır: AP, TIP ve CHP... Gücünün büyük kısmını İnönü'nün tarihi kişiliğinden alan CHP, henüz dayandığı sınıf ve tabakaları tam anlamıyla tesbit edememiş, iç çalkantılar içinde bocalayan ve İnönü'den sonraki dönemde bir çok sürprizlere gebe olan bir partidir. 2 Haziran seçimleri, CHP'nin geleceğine yön vermek bakımından büyük önem taşımaktadır. Zira CHP oylarındaki artış Ortanım Solu'nun güçlendirecek, azalış ise Göbekçiler'in iç iktidar mücadelesinde şansını artıracaktır. Önümüzdeki seçimde CHP'nin oy almaması için Göbekçilerin büyük faaliyet gösterdikleri, bu defa oy kaybettirerek Ortanım Solunu yıpratıktan sonra genel merkezi ele geçirmeyi, GP'ye geçen arkadaşlarını geri almayı ve 1969 genel seçiminde Ortanım Solunda olmayan bir hüviyetle girmeyi plânladıkları bilinmektedir. Bu itibarla CHP'nin geleceği üzerine bugünden kesin bir söz söylemek mümkün değildir. Oylarının büyük kısmını bürokrasiden alan CHP'deki Ortanım Solu hareketine toplumun diğer kesimlerindeki vatandaşların ne derece itibar ettiğini 2 Haziran seçimi gösterecektir.

Buna karşılık, AP ile TIP'in dayandıkları kitleler artık açıkça bellidir. Her ikisinin de seçmen kitlesinde ağırlığı işçi, köylü, küçük esnaf teşkil etmektedir. Ancak TIP'in siyasi iktidarı doğrudan doğruya emekçinin kendisine teslim etmek amacına karşılık, AP bir mutlu azınlığın çıkarlarını korumak için bu kitleleri aldatmak, istismar etmek hesabındadır. Aslında her iki parti de aynı kitlelere dayanıyor görünmekte ise de, TIP emekçi halkı kendi kaderine sahip duruma getirmeye çalışırken AP bir vesayet düzenini sürdürmek çabası içindedir. Böylece yüzde yüz devrimci bir hareketle, yüzde yüz tutucu bir hareket aynı platformda karşı karşıya gelmektedir. TIP, kitleleri bilinçlendirdiği, vesayet altından kurtulmadıkça insanca yaşamaya imkânına kavuşamayacağını anlatabildiği oranda gelişebilecektir. Buna karşılık, AP özellikle din istismarı yaparak, bir takım umacılar yaratarak kitleleri mevcut statü içinde uyusturmak, Amerikan emperyalizmi ve onunla işbirliği halindeki komprador kapitalizmi ile toprak ağalığının çıkarlarına karşı çıkılmamasını sağlamak misyonunu üstlenmiştir. TIP'in imkânsızlıklarına karşılık AP, gerek dıştan, gerekse içten sağlanan büyük maddi imkânlarla sahiptir.

Bugün TIP ile AP'nin çekişmesi şeklinde ortaya çıkmış bulunan bu devrimcilik - statükoculuk mücadelesi hangi istikamette gelişecektir? Demokratik düzenin gerektirdiği «enî şartlar altında mücadele» ortamı Türkiye'de de mevcut olsa, bu mücadele muhakkak ki büyük bir hızla soldan yana gelişecektir. Ama bugün Türkiye'de böyle bir ortamdan söz etmek mümkün müdür? İşte sosyalistlerin oylarını büyük partilere peşkeş çeken Seçim Kanunu, işte burjuva partilerine dağıtılan milyonlar. İşte din ticareti, işte zorbalık, işte tehdit. İşte tevkif. Hem unutulmasın ki, TIP büyük imkânsızlıklar yüzünden daha bütün il ve ilçe kuruluşlarını tamamlayamamışken Anadolu'da ve Trakya'da binlerce cami, imam hatip okulu, Kuran kursu birer AP ocağı gibi çalışmaktadır. Bu şartlar altında 2 Haziran seçimlerinde TIP'in alacağı oylarla AP'nin alacağı oyları aynı ölçülerle değerlendirmek haksızlık olacaktır. Sosyalistler, TIP'e verilecek tek oyun dahi devrimci cepheye büyük güç katacağını düşünerek seçim mücadelesine hazırlanmalıdırlar.

HAVA KÖPRÜSÜ
KURULACAK

Minarenin kılıfı

Seçime girerken Partilerin durumu

- 2 Haziran seçimlerinde AP'nin ve TIP'in oyları artarken küçük partiler oy kaybedeceklerdir. CHP'nin alacağı oylar ise Ortanın Solu ile Göbekçiler arasındaki çekişmenin sonucunu tayin edecektir.

Türk seçmeni 2 Haziran Pazar günü 67 ilde muhtarlık, ihtiyar heyetleri, belediye başkanlığı, belediye ve il genel meclisi üyelikleri için kurulacak beş sandığa birden oy atacaktır. Oy atılacak sandıkların sayısı kısmi senato seçimi dolayısıyla 24 ilde altıya, milletvekilliği ara seçimi için bazı illerde de yediye kadar çıkacaktır.

Seçim propagandası için Türkiye Büyük Millet Meclisi 15 Nisan'dan 10 Haziran'a kadar tatile girecek ve bütün politikacılar yurda dâhil olacaktır.

Kampanyanın açıldığı günlerde partilerin durumuna şöyle bir göz atmanın, 2 Haziran seçimleri için bugünden bazı yargılara varmayı sağlayacağı kanısındayız.

Adalet Partisi

Adalet Partisi, milli bakiye-yi kaldırıp yerine «Barajlı D'Hont» adı altında çoğunluk sistemini getiren kanunun Anayasa Mahkemesi'nde iptal edilebileceği korkusu içinde seçimlere girmektedir.

AP 1961 genel seçiminde 2.527.435 rey aldığı halde, kü-

çük partilerin zamanla erimesi yüzünden oy miktarını 1965 genel seçiminde 4.921.235'e çıkartmış bir partidir. AP'nin oy oranı da bugüne kadar daimi artış göstermiştir. 1961 seçimlerinde oyların yüzde 34,8'ini alan AP, bu oranı 1964 kısmi seçiminde yüzde 50,3'e, 1965 genel seçiminde yüzde 52,9'a, 1966 kısmi senato seçiminde ise yüzde 56,9'a kadar yükseltmiştir ki, bu oran DP'nin 1954 genel seçiminde aldığı yüzde 56,6'lık orandan daha da yüksektir.

Kuruluşundan bu yana bir hayli zaman geçmiş olmasına ve oy oranını sürekli olarak artırmış bulunmasına rağmen AP hâlâ oturmuş bir siyasi kuruluş görünüşünde değildir. Bir yandan eski DP'lilerin bugünkü AP kadrosunu ekarte etme çalışmaları, bir yandan da AP içindeki mukaddesatçıların gelişip güçlenmesi, bunlara karşılık Demirel'in kendi hesabına parti içi temizliğe hazırlanması AP'yi bir çok sürprizlerle karşı karşıya bulundurmaktadır. Ancak bu sürprizler şimdilik, AP'nin seçimleri kaybetmesi şeklinde olmayacaktır. Kısmi senato seçimi ve mahalli seçimler, büyük seçim için bir kıstas sayılmamak gere-

İNÖNÜ
— Sol mu, göbek mi? —

kir. Çünkü, mahalli seçimlerde adayların partilerinin değil, kişiliklerinin büyük rol oynadığı bilinen bir gerçektir. Üstelik, seçmenlerin büyük kısmı, hükümetin ancak iktidar partisine mensup mahalli idarelere maddi yardımda bulunduğunu bildirdiklerinden, mahalli hizmetlerinin görülebilmesi için ister istemez oylarını AP'ye vereceklerdir.

İrticaa verdiği tâviz ile gerici kitlenin oylarını alacağını hesaplayan Süleyman iktidarı, kesin biçimde ilerici güçleri ve zinde kuvvetleri karşısına almış bulunmaktadır. AP'nin bu taktiği ilerisi için tehlikeli de olsa, alacağı oyları bir miktar daha artıracaktır. Fakat oyların korunması yada artması hiçbir zaman AP'nin dayandığı teme-

DEMİREL —
İrticaa
verdiği
tâvizlerin
bedelini
bekliyor —

TÜRKEŞ Kaz
adımlarıyla
sıfıra doğru —

lin sağlamlığına, bölünmeyeceğine kanıt değildir. Bu gibi AP'nin 1969 seçimlerinde mukaddesatçıları eline geçmesi sonucunu sağlayabileceği gibi, büyük bir gürültü ile çökmesi sonucunu da doğurabilecektir.

Halk Partisi

Feyzioğlu ve arkadaşlarının İnönü'ye isyan ederek Güven Partisi'ni kurmaları, kim ne derse desin, Cumhuriyet Halk Partisi'ni yıpratmıştır. Ortanın Solu ekibine karşı olan «Göbekçiler» ise, 2 Haziran seçimleri sonuçlarına göre tutumlarını yeniden tesbit edeceklerdir.

CHP, 1957 seçimlerinden beri devamlı olarak oy kaybetmektedir. 1957 seçiminde 3.753.136 oy almış bulunan CHP'nin oyları 1961 genel seçiminde 3.724.752'ye, 1965 genel seçiminde ise 2.675.785'e düşmüştür. CHP'nin oy oranında da büyük bir düşüş vardır. 1957 seçiminde yüzde 40,6 olan oy oranı, 1961 seçimlerinde yüzde 36,7ye, 1965

AZİZÖĞLÜ
— Son deneme —

seçiminde yüzde 28,7'ye kadar inmiştir.

Bu düşüş önümüzdeki seçimde de devam ettiği takdirde, «Göbekçiler» in parti yönetimini ele geçirme ihtimali kuvvetlenecektir. Oy oranının korunması yada küçük bir artış göstermesi ise «Göbekçiler» in sonu, Ortanın Solu'nun mutlak hakimiyeti olacaktır.

Ortanın Solu ekibi gerek mahalli seçimde, gerekse kısmi senato seçiminde Göbekçiler'i saf dışı etmek için yoğun bir çalışmaya girmiş bulunmaktadır.

Denenmiş partiler arasındaki yerini almış bulunan CHP'nin geçen seçimlerdeki oy oranını dahi koruması güçtür. İnönü'nün tarihi kişiliğiyle ayakta duran CHP için yeni seçim sistemi ile yapılacak 2 Haziran seçimleri, büyük önem taşımaktadır. Büyük bir ihtimalle başarısızlığa uğrayacak CHP'de 2 Haziran'ı izleyen günler içinde yeni bölünmeler beklemek sürpriz olmamalıdır.

Güven Partisi

Dün söylediklerini bugün inkâr ederek AP paralelinde bir parti olarak ortaya çıkan Güven Partisi'nin istikbal, Hürriyet Partisi'ninkine pek benzemektedir. Feyzioğlu ve takımı, belki seçimlerde büyük başarı sağlayamayacak-

Şu bizim parlamento!

“Ya bağımsızlık, ya ölüm!...,”

4 Nisan, NATO'nun kuruluş yıldönümüdür... Yıldönümünde NATO için övgüler ve törenler düzenlenecek, Türkiye'nin NATO'dan çıkmasını savunanlara sövülecektir...

Millet Meclisi Başkanlık Divanı'nın arkasında Atatürk'ün «Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir» cümlesi yâğlıdır. Ve parlamento üyelerinin bir kısmı, bu büyük cümleye yıllar yılı trenle bakar gibi bakar dururlar... Bizim sözümüz onlara değil, çıkarları yüzünden NATO'dan ve Amerika'dan yana olanlardır...

Biz burada, üzerinde tartışma açılması bile gereksiz olan «Türkiye NATO'da kalmalı mı, yoksa çıkmalı mı» karışık görüşleri üzerinde duracak değiliz. Biz NATO ve dolayısıyla Amerika'yı savunanlara, Atatürk'ün Büyük Nutku'ndan şu sözlerle sesleneceğiz:

— «Osmanlı Devletinin temelleri çökmüş, ömrü tükenmiştir. Osmanlı ülkesi, bütün bütüne parçalanmıştır. Ortada bir avuç Türk'ün barındığı bir Ala yurdu kalmıştır. Sen olarak bunun da paylaşılmasını sağlamak için uğraşmaktadır. Osmanlı Devleti, onun bağımsızlığı, padişah, halife, hükümei bunların hepisi kavramı kalmamış bir takım anlamsız sözlerdir.

Neyin ve kimin dokunulmazlığı için, kimden ve ne gibi yardım istemek düşünülüyor?

O halde, sağlam ve gerçek karar ne olabilir?

Baylar,

Bu durum karşısında, bir tek karar vardı. O da ulus egemenliğine dayanan, kısımsız, koşulsuz, bağımsız yeni bir Türk devleti kurmak.

İşte, daha İstanbul'dan çıkmadan önce düşündüğümüz ve Samsun'da Anadolu topraklarına ayak basar basmaz, uygulamaya başladığımız karar, bu karar olmuştur.

Bu kararın dayandığı en sağlam düşünüş ve mantık şu idi: Temel ilke, Türk ulusunun onurlu ve şerefli bir ulus olarak yaşamasıdır. Bu ancak, tam bağımsız olmakla sağlanabilir. Ne kadar zengin ve gönençli olursa olsun, bağımsızlıktan yoksun bir ulus uygar insanlık karşısında usak durumunda kalmaktan kendini kurtaramaz.

Yabancı bir devletin koruyuculuğunu istemek, insanlık niteliklerinden yoksunluğu, güçsüzlüğü ve beceriksizliği açığa vurmaktan başka bir şey değildir. Gerçekten bu aşağılık duruma düşmemiş olanların isteyerek başlarına yabancı bir yönetimi getirmeleri hiç düşünülemez.

Oysa, Türk'ün onuru ve yetenekleri çok yüksek ve büyüktür. Böyle bir ulus, tutsak yaşamaktansa yok olsun daha iyidir.

Öyleyse, YA BAĞIMSIZLIK, YA ÖLÜM...

İşte gerçek kuruluşu isteyenlerin, parolası bu olacaktır. Aradan yıllar ve yıllar geçmiştir... Baylar, lütfen elinizi vicdanınıza koyup söyleyin, Türkiye NATO'da kalmalı mıdır?

Parlamento'dan sevgilerle...

Onur BARTU

AYBAR

— Asıl hedef: 1969 —

Ytp, Ckmp, Bp

Azizoglu'nun darbe ile yönetimi ele geçirmesi, YTP'nin dağılmasını 2 Haziran seçimlerinden sonraya ertelemiştir. Azizoglu'nun varlığı, bir kaç ilçe ile en çok bir ilde, YTP'ye belediye başkanlığı getirebilecek, fakat senato se-

FEYZİOĞLU

— Koç'un ilk sınavı —

çimlerinde hiçbir rol oynayamayacaktır.

1961 seçimlerinde 1.391.934 oy alan YTP, kısa zamanda büyük fire vermiş ve 1965 seçiminde bu miktar 346.514'e düşmüştür. YTP'nin oy oranı ise 1961 seçimlerinde yüzde 13.7 iken, 1965 seçimlerinde yüzde 3.7'ye, 1966 kısmi senato seçiminde ise yüzde 2.4'e inmiştir.

Böylesine hızlı bir tempo ile oy kaybeden YTP için 2 Haziran seçimleri herhalde son deneme olacak, ondan sonra bu parti de tarihe karışacaktır.

Son günlerde varlığı ile yokluğu belli olmayan, parlamento da grup olma imkânını zayıbettikten sonra sesi sedası pek duyulmayan CKMP'nin 2 Haziran seçimlerinde bir göstermelikten ibaret olduğu meydana çıkacaktır. Kudretli Albay Türkeş'in büyük iddialarla parti liderliğini ele geçirmesi ve boyundan büyük lâflar ederek Hitler'vari bir yükselişe özenmesi tam bir fiyasko ile sonuçlanmıştır. 1961 seçiminde 1.415.390 oy almış olan CKMP, Bölükbaşı'nın kopuşundan sonra süratle oy kaybetmiş, 1965 seçimlerinde sadece 208.696 oy toplayabilmiştir. 1961 seçimlerinde oy oranı yüzde 14 olan CKMP, 1964 senato seçiminde yüzde 3, 1965 genel seçiminde yüzde 2.2, 1966 senato seçiminde ise yüzde 1.9 oranında varlık gösterebilmiştir. Büyük bir ihtimalle önümüzdeki seçimde bu oran sifıra biraz daha yaklaşacaktır.

Birlik Partisi, alevi oyları üzerine oynamaktadır. Ancak kuruluşundan bu yana geçirdiği iç mücadeleler ve çalkantılar yüzünden benliğini bulamamış, teşkilatını tamamlayamamış, en önemlisi oylarına talip olduğu alevi vatandaşlar üzerinde bir güven duygusu yaratamamıştır. AP'nin kuruluş anında büyük ürküntü duyduğu Birlik Partisi'nin gerek mahalli seçimde, gerekse senato seçiminde büyük bir iddiası olamayacaktır.

lardır ama CHP'yi de muhakkak güçsüz kılacaklardır.

Eski DP'lilere kur yapan GP, hazineden aldığı 500 bin lira ile seçimlere mali bakımdan oldukça güçlü girmektedir. Kuruluş günlerinde bir takım hesaplar sonucu AP basınının desteğini alan GP, şimdi TRT mikrofonları yoluyla seçmenleri ve AP oylarını çalışmaya çalışacaktır. Barajlı seçim sisteminde Güven Partisi'ne gerek mahalli seçimlerde, gerekse Senato yenileme seçimlerinde şans vermek pek mümkün değildir. Seçim sonuçları, GP'lilerin büyük bir kısmının yeniden CHP'ye başvurmalarına yol açacak ve eğer CHP o zaman Göbekçiler'in kontrolüne geçmiş olursa, bu istekleri kolaylıkla gerçekleştirecektir. Bu dönüş ise, Feyzioğlu ve arkadaşlarının AP'ye katılmalarına yol açacaktır.

Millet Partisi

Sekizler'den sonra İsmet Kapısız ve Hasan Latif Sarıyüce'yi de kaybetmek üzere olan Bölükbaşı'nın en büyük güvenci, eski Diyanet İşleri Başkanı İbrahim Elmalı'dır. Elmalı'nın ise Konya Müftüsü Tahir Büyükkörükçü'nün yakın dostu olduğu bilinen gerçektir. Bilinen diğer bir gerçek de, Konya Müftüsü Büyükkörükçü'nün Demirel'in karşısında olduğudur.

Durumu Kırşehir'de pek parlak görünmeyen Bölükbaşı, bütün bu gerçekleri göz önünde tutarak Elmalı kozunu en iyi biçimde kullanmayı planlamaktadır.

Gagarin'e Ağıt

Yaşar Kemal

O, ışığın kökünü gördü,
Karanlığın kökünü gördü.

Çağımızı mutlulandıran kişilerden birisi de Yuri Gagarin'di. 12 Nisan 1961 yılında dünyanın etrafındaki yörüngede ilk uçuşu yapan oydu. Uzun çağına ayak basığımızı bize o söyledi. İnsanoğlu masallarda olsun, düşlerde olsun yüzyıllardan bu yana aya ve öteki yıldızlara gider durur. Aya ve öteki yıldızlara gidişin kapısını açan adam bizim çağımızdandı, bizimle birlikte yaşayan insandı. İnsanoğlunun dinmez bir hasreti vardır, dünyanın dışına çıkmak... İnsanoğlunu bu büyük hasretine kavuşturan ilk insan bizim çağımızdandı Yuri Gagarin'di.

İçimizde bir Yuri Gagarin var diye insanoğlu daha gururluydu. Yuri Gagarin çağında yaşıyoruz diye kıvançlıydık. Yuri Gagarin insanlığın sevinç ve gururuydu.

İnsanoğlu yiğit ve korkaktır. En çok korktuğu da ölümdür. Ölümü göze alan insan, ölümün üstüne yürüyen insan her zaman insanoğlunda büyük hayranlık uyandırmıştır. Onlar insanlığın kahramanları olmuşlardır. Yuri Gagarin'e insanoğlu yalnız yiğitliğinden dolayı, ölümün üstüne yürümelerinden dolayı hayran değildir, dünyanın en hünere ellerine ve kafasına da sahiptir. Uzağa ilk çıkan insan daha dört başı mamur insandı. Onun işi yalnız yiğitlik değildi... O, dünyamızın şimdiye kadar hiç görmediği büyük bir kahramandı. İş, bir kahramanlığın başlangıcıydı ve yeni bir işti.

Bir bilinmeze giden insan olmak ve bu bilinmezde yitip gitmek... Bunu çok düşündüm, insan ne düşünür, ne duyar ola? Sonra bir bilinmez bulan kişi, tek başına o bilinmezde yaşayan kişi, o bilinmezde bütün insanlıkla yaşamış, bütün insanlıkla birlikte o bilinmezde ölemeyen tutuşmuş kişi, tek başına kendini bilinmezde bulunca ne yapmıştır, ne duymuş, ne düşünmüştür?

Gagarin uzaydan, bu harikülade yolculuğundan döndüğünde kimbilir ne harikülade masallar anlatacağı diye düşündüm. İnsanların çoğu da böyle düşünmüştür. Bilinmezden harikülade şeyler geleceğini her zaman düşünürüz. Bu doğaldır. Ama Yuri Gagarin sadece birkaç cümle söyledi, o kadar. İlaçverdi bir karanlık vardı, de-

di. Dünya çok güzel mavi bir yuvarlağı, dedi, o kadar. Bize getirdiği masal bir mavi yuvarlağı. Ben düşündüm ki, insanoğlunun dili, gördüğü böyle erişilmez bir aşamada duyduğunu anlatmaya yetmez. Uzağa varan ilk insanın duyduğunu anlatmaya insanın dili yeterli değil. Bu harikülade olayın karşısında insanın dili tutulur ya, uzağa çağına insanlık daha güçlü bir dille girmeliydi. Düşündüm ki Gagarin değil de Neruda, Aragon, ya da Nazım Hikmet gitseydi uzağa bugünkü insan diliyle uzağı anlatabilirler miydi, güçleri bu akılları durduran yeni duyguyu anlatmaya yeter miydi?

Uzağa giden ilk insan insanlığın bilinmezli kaldı. Düşünüyorum ki daha yaşasaydı, seksenine doksanına gelseydi Yuri Gagarin, güzelim bir dede olsaydı, anı olarakta bize bir şeyler, bir başka, bir düşler, büyüler anlatabilirdi belki. Yuri Gagarin diyorum, hâlâ bu erişilmezliğin, bu hariküladeliliğin etkisindeydi belki.

Yuri Gagarin aya giden ilk insan da ben olacağım, demiydi. Bu insanlığın bitip tükenmez gücünün en güzel belirtisiydi.

Yuri Gagarin yeni bir insandı. Yeni ve büyük bir çağ açtı. İnsan soyunu onurlandırdı. O ölüme karşı koymuş, onu yenmiş, insanlığa ilk büyük zafer kapısını açmış insandı. Bağımsızlığa can atan insanlıkta ilk bağımsızlığa kavuşmuş insandı. Doğayı yengiliğe uğratan ilk insandı, böylesine.

Gagarin öldü, insanlığın bir yerinden en güzel bir çiçek koptu. Ama o insanlığı zengin leştiren en büyüktü. O, karanlıkla aydınlık arasına kesin bir çizgi çizen insandı. Gagarin'den sonra insanoğlu kendine daha güvendi, bilime daha güvendi, iyiliğe, güzelliğe, aydınlığa daha güvendi. İnsanlığın büyük zaferine daha güvendi. Gagarin'den sonra insanoğlu kendini daha çok arıttı... Kirlilerin biraz daha döktü.

Işığın kökünü gören, karanlığın kökünü gören insandı. Onun bir dede olması, aya giden ilk insan olmasa da, aya giden ilk insanın elini sıkması, aya giden ilk insanların okşaması ne güzel olurdu. Bu onun hakkıydı...

İnsanlığın başı sağ olsun.

Ve İşçi Partisi

2 Haziran seçimlerinde dikkati en çok çeken parti Türkiye İşçi Partisi'dir. Emekçiler tarafından kurulan ve gerek ortaya koyduğu görüşler, gerekse hitap ettiği kitleler itibarıyla durumunu en açık şekilde ortaya koyan Türkiye İşçi Partisi, oy kaybına uğraması söz konusu olmayan tek partidir.

1961 genel seçimine katılmamış olan TİP, ilk olarak 1963 mahalli seçiminde ve sadece dokuz ilde vatandaşın karşısına çıkmış, toplam olarak 37 bin oy almış bulunuyordu. 1964 kısmi senato seçimine katılması mümkün olmayan TİP, nihayet 1965 genel seçimlerinde 276.101 oy alarak hızlı bir gelişme temposuna sahip olduğunu göstermiştir.

AP dışındaki partilerin hepsinin oy oranı 1965 seçiminden sonra düşmeğe devam ederken, TİP'in yüzde 3'lük oy oranı 1966 kısmi senato seçiminde yüzde 3.9'a yükselmiştir.

Üç seneden beri parlamen-

toda TİP'in emekçi halk kitleleri lehine verdiği tutarlı mücadele, muhakkak ki Türkiye'nin bu tek sosyalist partisinin oy oranını daha da artırmıştır. Nitekim son doğu mitingleri, büyük halk kitlelerinin TİP'e büyük önem bağladığını göstermektedir. Vatandaşın gösterdiği bu ilgi yüzündendir ki, gerek AP, gerekse CHP büyük ölçüde panliğe kapılmışlar, TİP'e karşı provokasyonlara girişmişlerdir. AP'nin Seçim Kanunu'nu değiştirerek milli bakiye usulünü kaldırmasının başlıca sebebi, TİP'in gösterdiği olağanüstü gelişmedir.

2 Haziran seçimleri TİP için sosyalistlerin oy potansiyelini göstermek bakımından çok önem taşımaktadır.

TİP'in bu seçimlerdeki dezavantajı, diğer partiler ve hattâ sonradan olma GP bile hazineden yüzbinler, milyonlar alırken, büyük imkânsızlıklar içinde ve eşit olmayan şartlar altında seçime girmesidir. Buna, Aybar'ın son genelgesinde belirttiği gibi, tam seçim sırasında çıkarıcı çevreler tarafından hazırlanacak tertipler de eklenirse, TİP'in

nasil büyük zorluklar içinde seçim mücadelesi vereceği ortaya çıkacaktır.

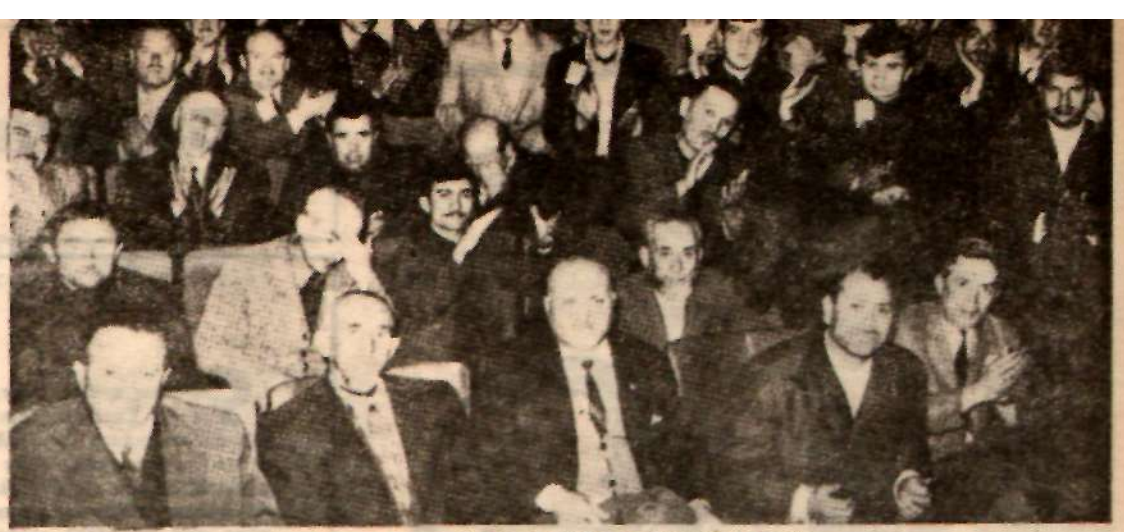
Bu seçimde alacağı sonuç ne olursa olsun, TİP için asıl hedef, 1969 genel seçimidir. Evvelce de açıkladığımız gibi, bir milyona yakın oy alsaydı, barajlı d'Hont sisteminde TİP'in grup teşkil edememesi mümkündür. Esasen AP de, milli bakiyeyi kaldırmakla buna oynamıştır.

Bu bakımdan 2 Haziran seçimlerinin sonucuna göre TİP bölgeler itibarıyla kuvvetini tesbit etmek imkânını bulacaktır. Bu durum tesbiti yapıldıktan sonradır ki, 1969 genel seçimi için meclise milli bakiyesiz de asgari 10 milletvekili sokabilecek yoğun bir çalışmaya girmek belki de bu amaçla mücadelenin ağırlığını belli bölgelere kaydırmak gerekecektir.

Özet olarak önümüzdeki 2 Haziran seçimlerinde oy artırma şansına sahip olan partiler sadece AP ve TİP'tir. CHP parti içi iktidar mücadelesine yön verecek bir denemeden geçecek, diğer küçük partiler ise politika sahnesinden biraz daha silinecektir.

İRTİCAIN HURUÇ HAREKETİ!

- Bazı isimlerin deşifre olması sebebiyle son anda isminin ve konuşmacılarının değiştirilmesine rağmen Bursa'da yine de irticain gerçek niyetleri açığa vuruldu.

BURSA'DAKİ TOPLANTIYA KATILANLAR

— Yurdun her tarafında cihad-ı mukaddese hazırlanıyorlar —

Kara kuvvetin bir huruç hareketi olarak düzenlenen Bursa toplantısı, devrimci çevrelerde yarattığı büyük tepkiye rağmen, ümmetçi kitleyi hayâl kırıklığına uğratan bir sönüklük içerisinde geçti. Oysa, toplantı günlerce önce bütün sağıcı gazeteler tarafından reklam edilmiş, sanki Türkiye'nin bütün meseleleri bu toplantıda çözümlenecekmiş gibi hava yaratılmıştı. Ama geçen cumartesi günü Bursa'nın Ahmet Vefik Paşa Tiyatrosu'nda toplantı açıldığı zaman çağrılı oldukları önceden ilân edilmiş bulunan bir çok sivri isimlerin salonda bulunmadıkları görüldü. İsmir'den, Tekirdağ'dan, Eskişehir'den, Konya'dan, Çankırı'dan gelen yüzlerce ümmetçi arasında bu durum büyük hayâl kırıklığına sebep oldu.

Ne olmuştu da, müslüman kardeşlerin sivri isimlerinden çoğu toplantıya katılmamıştı? Meselâ Necip Fazıl Kısakürek, toplantıya niçin katılmadığını Bugün Gazetesi'ndeki köşesinde şöyle açıklıyordu:

«Evvelâ ismini Mukaddesatçılar Şurası koydular. Sonra bu isim kendilerine ağır ve giran gelmiş olacak ki, Milliyetçi Teşekküller Bursa İstisari Toplantısı'na çevirdiler. Evlime bir heyet halinde gelip bir numaralı daveti bana yap-

tıklarını söylediler. Organizasyon işlerini ve hatiplerden bir kısmını beğenmediklerini söyleince, hemen beraberce Bursa'ya gidip hareketin nâzım olması gereken Saffet Solak'la bir arada ön toplantı yapmak ve her şeyi orada düzenlemek teklifinde bulundular. İzmir'den telefonla aradığım yakın dostum ve ön plânda gönüldâşım, Türkiye Komünizmi'le Mücadele Derneği Genel Başkanı Doç. Dr. Saffet Solak fikrimizi çok güzel buldu, bu işin nutilaka bir ayıklamaya muhtaç olduğunu bildirdi, ve hepimizden daha hararetili göründü. Benden de Mukaddesat Düşmanlığının Kaynağı ve Önleme Çareleri üzerinde ana konuşmayı istedi. Bütün bir gece uyumaksızın konuşmayı kâğıt üzerinde tesbit ettim.

Sabahın erken saatlerinde evime Yüksek İslâm Enstitüleri Federasyonu Genel Başkanı geldi ve kendisinin davet edilmediğini söyledi. Onu, İstanbul Din Görevlileri Teşkilâtı Başkanı'nın telefonu takip etti. O da çağırılmamıştır ve son anda ise başka renkler karıştırılmak istenmiştir. İstanbul'a gelip beni gören ve bir basım toplantısı yapan tertip komitesi başkanı da bu vaziyet karşısında istifa etmiştir.

Hayret!... İstifa eden komite başkanının Bursa'dan bana

telefonu ve kekeme bir ton, ilçibir şey anlaşılmaz kem kümlemler... Aynı gün otomobilimle evime gelip beni alacağını söyleyenden ne ses, ne seda!... Sevk ve idare ettiği arabamın atlarını kaçırdığı ve elinde kamçı arabamın arkasından koştuğu hissini veren Saffet Solak'ın o akşam Bursa'ya gelip bizi telefonla aramasını umduk. Yine ne ses, ne seda!... Cumartesi ve pazar akşamları da telefon yok!... Ve her şey başını almış kendi kendisine gitmektedir.

Gerçekten de beş oturum halinde 13,5 saat süren toplantı baştan sona kadar iki ayrı gruptan içten içe mücadelesi halinde geçti. Gerek toplantının ismi, gerekse toplantıya katılacakların isimleri konusunda toplantıdan bir kaç gün önce anlaşmazlık patlak vermişti. Toplantının ismi önce Mukaddesatçılar Şurası olarak kararlaştırıldığı halde, sonradan İstisare Toplantısı şeklinde değiştirilmişti. Daha sonra toplantıya çağrılı olan pek çok kimsenin Bursa'ya gelmeleri önlenmişti. Meselâ daha önce Tertip Komitesi tarafından toplantıda konuşma yapacakları ilân edilen Odalar Birliği Genel Sekreteri Prof. Necmettin Erbakan, Prof. Faruk Timurtaş, Prof. Sabahattin Zaim, Mehmet Kaplan, Mümtaz Tur-

han, Ayhan Songar ile diğer şahıslardan Nuri Karahöyük, Süleyman Yalçın, Nihat Sami Banarlı, Nahit Dincer, Tahsin Demiray, Ahmet Kabaklı toplantıya gelmemiş, sadece başarı telgrafı gönderdikleri divan tarafından açıklanmıştı.

Toplantının bu şekilde falso vermesinin başlıca nedeni, son zamanlarda Müslüman Kardeşler Hareketi'nin bütün kadrosu ve unsurlarıyla deşifre olmasıdır. Millî İstihbarat Teşkilâtı'nın Başbakan Demirel'e rapor vermiş olmasından endişe duyan tertip heyeti, bu raporda yer alan sivri isimlerin Bursa Kongresi'nde ispatı vücut eylemelerini son anda sakıncalı görmüş ve karışıklıklar bu yüzden doğmuştur.

Ancak ne kadar tedbirli ve temkinli davranılırsa davranılsın ok bir kere yaydan çıktığı için ikinci derecedeki konuşmacılar da huruç hareketinin arkasındaki gerçek niyetlerini ortaya koydular. Egemenliğin ulusun değil, müslümanların olduğu, anayasaya masonlarla komünistlerin ve dönemlerin evet dedirttiği, din ile devlet işlerinin ayrılmayacağı pervasızca söylendikten sonra bir delege açık açık «Bu ulvi toplantıdan sonra yurdun her tarafına bir fetih ordusu olarak yeni bir sefere çıkacağız» di-

yerek cihadı mukaddes ilân etti.

Toplantı sonunda bir de bildiriyi yayınlayan ümmetçiler islâmi kültüre önem verilmesi, iman hatip okulları adedinin artırılması, Türk Dil Kurumu'nun kaldırılarak yerine bir Türk Dil Akademisi kurulması, okullardaki din derslerinin yeniden düzenlenerek mecburi hale getirilmesi, mukaddesatçı teşekküllerin beraber çalışması, zengin müslümanların organizasyonlara yardım etmesi isteklerini açıkladılar.

Bu istekler içerisinde, her türlü irticai hareketi «vicdan hürriyeti» gerçesiyle ve aştında oy hesabıyla hoş görmek alışkanlığında olan Demirel'i rahatsız edecek bir husus yoktur. Ne var ki, toplantıda yapılan bazı konuşmaların doğrudan doğruya kendisinin hedef tuttuğunu herhalde Demirel'in bizzat kendisi de farketmiş olmalıdır. Bu konuşmalarda masonlara şiddetle hücum edilmiş, son Ortadoğu savaşlarında Arapların yenilgisine sebep olarak Nâsır'ın masonluğu gösterilmiş ve masonlara karşı mücadele azmi belirtilmiştir.

Bu mücadeleye hedef olacak şahısların başında ise Mason Locası'nın belgeli üyelerinden eski su müdürü Demirel bulunmaktadır. Evet, Demirel bugün elaltından yürütülen hareketin ergeç kendi başını isteyeceğini pek âlâ bilmektedir ama tam seçim döneminde kara harekete karşı çıkmak da hiç işine gelmemektedir. Bunun içindir ki irticain huruç hareketine hükümet cimbinden hiçbir tepki gelmemiştir.

Ancak doğrudan doğruya cumhuriyete, anayasaya ve devrimlere kasteden bu hareket karşısında devrimci güçlerin boyunlarını büküp ocalemeleri için hiçbir sebep yoktur. Nitekim Bursa toplantısı daha bitmeden gerek parlâmentodaki devrimci üyeler, gerekse çeşitli devrimci kuruluşlar sert şekilde tepki göstermişlerdir. Ama hükümetin oy hesabına dayalı boynu bükük tutumu devam ettikçe irtica kısa zamanda gemi daha da aza almamak tereddüt etmeyecektir. Dergimiz baskıya verilirken Ankara'da düzenlenen İkinci Şahlanmış Mitingi bu cüretkâr adımların bir yenisi olmuştur.

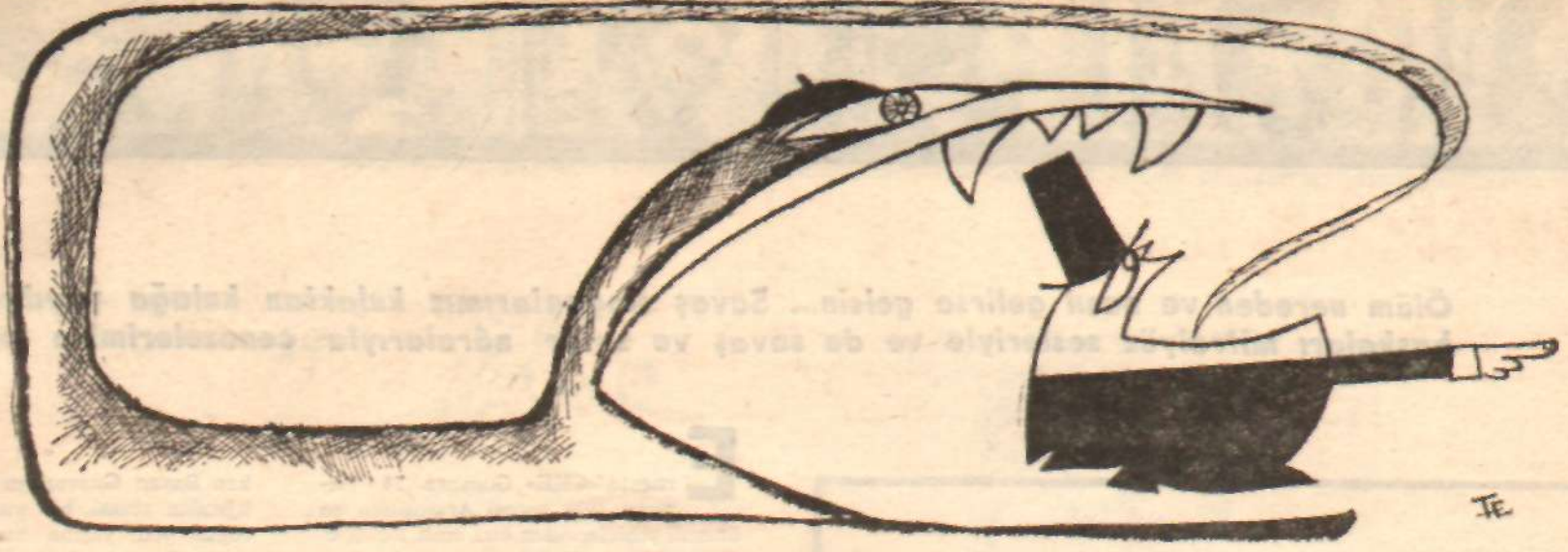
Kıratla Sırat

Siz daha iyi bileceksiniz, gürüşün serbestinde, gürüşünde pehlivanlar, sırtları yere gelmeden önce, köprü kurarlar hep, değil mi?... Ama bu köprü başka türlü bir köprü olacaktır. Boğazımızın üstüne kurulacaktır, çelikten filân... Ayaklarımızın sayı bakımından da Avrupa'daki bütün köprüleri takacak, geride bırakacaktır... Çevre yoluyla, ek leutleriyle birlikte, bir buçuk milyar Türk'e mal olacaktır... Yeni havadış; Amerikalı dayılarımız, altından uçak gemileri de geçebilsin diye, yirmi iki metre yükseltilmesini istedikleri. Ne göre, daha da pahalıya çıkacaktır... Fedâ olsun!.. Madem Demirel'in buyurduğu gibi, Avrupa'dan Asya'ya geçme zorundasınız, burası da (nasıl olursa) boğaz haline gelmiştir, çare yok, vereceksiniz bu parayı... Avrupa'dan Asya'ya geçebilmek, şimdiye dek üstümüzden geçen Amerikalıları altımızdan geçirmek, İstanbul Boğazı'nı boğaz haline getirmek, bir yabancı firmayı âbad etmek ve beş-on yerli madrabazı kârunlaştırmak için, yani böyle millî bir dava uğrunda bir buçuk milyar Türk lirasının, yada otuz beş milyon Türkün sözü mü olur!.. Ve madem can boğazdan gelir ve madem böylece iki yakamız bir araya gelecek, Bu fantazi midir, değil midir; buna lüzum var mı, yok mu münakaşaları bu iş bitikten sonra, geride kalacak ve işin isabeti anlaşılacaktır... Ama bu arada, Erzurum'un Başpınar halkı, azgın Fırat'ı aşır komşu kentlerle ilişkilerini sağlayan köprüünün Keban Barajının gölleme alanına düşüp, yerine de yenisinin yapılmayacağını, ve Munzur silsilesi yolundan karda kışta telef olması

geçme zorunda kalacaklarını öğrenince, feryat figan ederlermiş... Etsinler... Ve artık anlaşılar ki, bundan böyle o köprü'nün üstünden geçemeyeceklerine göre, ayağı dayı deme zorundan kurtulup, ayağı sayı deme özgürlüğüne kavuşmuşlardır... Bu da, Süleyman İktidarının halkımızı eçlime ve bilinçlendirme alanındaki eşsiz hizmetlerinden biridir...

Yalnız, Sayın Başbakan, kendisi eski bir mühendis ve hâlen bir müteahhit olduğuna göre, bu milyar-öbürü, tuzlu köprü'nün Adem-i İktidarına layık sağlamlıkta olmasını sağlamak için, elbet gerekli tedbirleri alacaktır. Bu konuda, söz gelimi, Kel Altın Nafıa Vekâletinde denelediği bir usul geliyor aklımıza, Emin Paksütözu'nun bu kel kafalı ve ak'ı evvel kaynatası, Vekâletince yaptırılan köprülerin teslim ileilmiş köprü'nün altına zorla oturtur, köprü'nün üstünden de lenmiş köprü'nün altına zorla oturtur, köprü'nün üstünden de yük taşıma gücünü de aşan oranda yükletirlerleri geçirirlermiş... Köprü yıkılmazsa, ne alâ... Sayın Başbakan da böyle bir şey deneyebilir tabii. Boğaz köprüsünün üstüne en göbekli konpraderlarını en ağır binek arabalarıyla yığar ve kendisi de kabinesi ve parti zımmatçıları, genel müdürleri, mühendisleri ve müteahhitleriyle bir Amerikan uçak gemisine binip, Boğaz köprüsünün altından geçer... Köprü yıkılırsa, ne alâ... Ama bu deneme bile fantazi kaçıyor... Çünkü hazret, nasıl olsa, Kıratı sırtına alıp, Tarış Denen Sırat köprüsünün üstünden geçerken, o Halk denen Can Boğazının sularına cumhurlop düşecektir...

Can YÜCEL

Seçim ve sosyalistler

Mehmet Ali AYBAR

S seçim dönemine girmiş bulunuyoruz. Önce mahalli seçimlerle Cumhuriyet Senatosu için kısmi seçim yapılacaktır. Ve 1969'da büyük seçimlere gireceğiz. 1969 seçimleri şimdiye kadar yapılmış olanların en önemlisi olacaktır. Büyük seçimlerde, gün görmüş, zeki ve yürekli Türk halkı, kendisine aldatılır, bilinçsiz, bindiği dalı kesen bir ilkel kitle gözüyle bakan bugünkü AP iktidarını oylarıyla mutlaka devirmelidir. Türkiye Türkiye olalıdan beri böylesine sorumsuz ve bilinçsiz; yalanı, hileyi, şantajı böylesine geçer hale getirmiş insanlar, memleketin kaderine hakim duruma gelmemişlerdir. Hiçbir hükümet başkanı Sayın Demirel'in pervasızlığı ile konuşmamış, iktidarının hukuk dışı davranışlarını muhalefete yüklemek cüretini göstermemiştir.

Sayın Demirel ve arkadaşları iktidar koltuğuna oturdıkları günden itibaren anayasayı tahribe, hukuk devleti ilkesini çiğnemeye başlamışlardır. Yabancı sermaye soygununa karşı çıkan genel müdürlerin işten uzaklaştırılması ve Danıştay kararlarının uygulanmaması şeklinde ilk hukuk dışı davranışlarını Meclis'in basılması olayı izlemiştir. Bugün ise AP iktidarı anayasa çizgisinin çok daha gerilerine düşmüş bulunuyor. Sosyalist muhalefeti tamamen tasfiye etmek için kaba kuvvete başvuran AP iktidarının gerekirse irtical bir kara ihtilali bile tahrikten çekinmeyeceği İstanbul'daki şahlanış (!) mitinginden sonra apaçık ortaya çıkmıştır. Sayın Demirel ve arkadaşları Yunanistan'da Amerikancı albayların yaptığını, yeni seçim kanunu gibi haksız kanunlar yoluyla başarmak, başaramadıkları takdirde Endonezya'dakine benzer bir katliamı denemek hevesinde görünmektedirler. Sayın Başbakanın bundan bir süre önce halkı silahlanmaya davet ettiği hafızalardan silinmemiştir.

B ir karanlık dönemin eşiğinde bulunuyoruz. Türkiye Cumhuriyeti'nin bir Güney Kore demokrasisi biçimi almaması için vatandaşlarımızın önümüzdeki seçimlerde bu tehlikeyi görek oy kullanmaları şarttır. Bize verilecek oyları, yeni seçim kanunu ile kendi hanelerine kaydetme yolunu bularak iktidarda kalmayı ve Türkiye'yi Amerika'nın bir ileri karakolu, petrol ve maden rezervi halinde tutmayı tasarlayanlara, gün görmüş, zeki halkımız seçimlerde DUR demelidir.

Sayın Demirel son demecinde «Mücadele eşit şartlar içerisinde ve meşru yollardan yapılmalıdır» diyor. Evet bunu söyleyeceksin; fakat hak etmediğin oyların üstüne oturmak için bir yeni kanun çıkartacaksın; devlet hazinesinden kendi

partin için her yıl 3.5 milyon alacaksın, tabii gene kanunla; fakat aynı seçimlere girecek olan İşçi Partisi'ne bir kuruş bile verilmeyecek; üstelik mutlu azınlıklar ve dostlardan örtülü ödenek şeklinde yardımlar da göreceksin ve ayrıca iftiralar, düzme belgeler, taşlı sopalı saldırılarla Türkiye İşçi Partisi'ne oy verecekleri sindirmeğe kalkacaksın; ve de «eşit şartlarla seçime girdik, sandıktan çıktık, meşru iktidarı» diyeceksin. Sayın Başbakan'ın eşit mücadele anlayışı işte budur.

B u bir kapkaç düzenidir. Kapkaççılık sadece ekonomide belirmiyor. Kapkaççılık toplum hayatının tümüne hakimdir. Kapkaççılık yalanı, hileyi, desise ve kaba kuvveti gerekli kılmaktadır. Kapkaççılık bilime, felsefeye, sanata karşıdır. Kapkaççılık maddi manevi bütün değerlerin sınırsız sömürülmesi ve sömürülebilmesi için de, yalanın, desisenin, hilenin ve zorbalığın ragbette olduğu bir düzen biçiminde işlemektedir. Bu yalan, riya, desise ve soygun düzeninin tek tanrısı paradır. Para kazanmak için her yol mübahtır ve buna sayın Başbakan ve arkadaşları hürriyet içinde kalkınma adını vermektedirler; ve de parayla her kapı açılır. Buna da «kabiliyetlerin değerlendirilmesi» denir.

Çilekeş ve güngörmüş halkımız bu oyunun oynanmasına artık izin vermemelidir ve de vermeyecektir.

AP iktidarı vatandaşa karşı saygısızdır; aileye karşı saygısızdır; vatandaşın kültürüne, dini inançlarına, özgürlüklerine, sağlığına karşı saygısız ve kayıtsızdır.

Sayın Demirel demokrasiyi haksız seçim kanunu ile elde edeceği bir meclis çoğunluğuna hapsedmek hevesindedir. Bu hevesi kursağında kalmalıdır ve de kalacaktır.

Demokrasi bir yaşantı biçimi olarak dört yılda bir yapılan seçimlerden ibaret değildir. Demokrasi, emekçi halk kütlelerinin devlet yönetiminde bilinçli ağırlıklarını devamlı olarak duyurmalarıyla gerçekleşir. Nitekim anayasamız da bu maksatla bir takım Temel Hak ve Özgürlükler kabul etmiştir. Bunlardan biri de 28. maddenin öngördüğü «saldırısız ve silahsız toplantı ve gösteri» hakkıdır. Türkiye İşçi Partisi bu hakkı kullanmaya kararlı ve azimlidir. Elbet mitingler, toplantılar, yürüyüşler tertipleyerek vatandaşlarımızı hem gerçekleri anlatacağız, onları uyatacağız; hem de uyanmış bilinçlenmiş vatandaşların bu miting ve toplantılarda kamuoyunun sesini duyurmasına aracılık edeceğiz.

E vet, Türkiye'nin NATO'dan çıkması için mitingler yapacağız. Toprak reformu, dış ticaretin, bankacılığın, sigortacılığın devletleştirilmesi için toplantılar düzenleyeceğiz. Anayasamızın rafa kaldırılmasına mitingler, yürüyüşlerle engel olmaya çalışacağız. Kimseye saldırmadan, kanunlara saygılı olarak yapacağımız bu sokak gösterileriyle demokrasinin halka mal olmasına hizmet edeceğiz. Kısacası anayasamıza sahip çıkacağız ve Sayın Demirel ve arkadaşlarının Anayasayı tahrip etmesine izin vermeyeceğiz. Oysa Sayın Demirel demokratik hakların en temellilerinden olan toplantı ve gösteri özgürlüğünü, yeraltı faaliyetleri olarak göstermeye kalkışmıştır. Anadolu Ajansı'na verdiği demece bu iki ayrı şeyi çanlamda kullanıyor. Ve bu mugalatayla bu hakkın kullanılmasını engellemeyi tasarlıyor. Toplantılar, mitingler, yürüyüşler, demokrasinin vazgeçilmez unsurlarıdır. Yeraltı faaliyeti ise, demokrasinin yoko'duğu yerde başlar.

Mugalata ve demagoji ile kapkaç düzeni sürdürülemeyecektir. Ne tehditle, ne yalan ve desise ile, ne de kaba kuvvetli bu soygunu, bu ahlaksız düzeni sürdürmek mümkün değildir artık. Vatandaş uyanmaktadır, haklarına sahip çıkmaktadır. Biz onun bu uyanışını hızlandırmak için Anayasamızın bize tanıdığı bütün olanakları sonuna kadar kullanacağız.

G erçekten milli cephede bulunan kuruluşlar, kuzu postuna bürünen ve Türkiye'yi yabancılarla ortaklaşa sömürenleri hakiki hüviyetlerini ortaya koyacaklardır. Petrolümüzü, madenlerimizi yabancılara peşkeş çekenlerin, Amerikan üslerini tesis diye yutturmaya kaçışanların ve demokratik mücadeleyi tarihimize «Bir Amerikan firması komisyunculusunun sandıktan çıkışıyla başladığını» iddia edenlerin milliyetçiliğe sahip çıkmaya kalkışmaları bu kutsal kavramı inkâr olur ki, mübarek halkımız buna asla izin veremeyecektir.

Önümüzdeki seçimler Amerikancı kompradorlar hakimiyetine indirilmiş kesin bir darbe biçiminde sonuçlanmalıdır. Önümüzdeki seçimler yeni bir Türkiye'nin doğmakta olduğunu ispatlamalıdır. Güngörmüş, çilekeş halkımız yalanı, hileyi, desiseyi siyasal meslek haline getirmiş olanları hüsrana uğratmalıdır; uğratacağıdır. Ve de böylece Amerika'dan kurtulmuş, bir daha yabancı boyunburduğuna asla düşmeyecek, tam bağımsız demokratik sosyalist Türkiye'nin kurulmasına kimsenin, ne Sayın Demirel ve arkadaşlarının, ne de Amerikan emperyalizminin engel olamayacağı, dost düşmana karşı ispatlanmalıdır; ispatlanacaktır. Biz Türk sosyalistleri halkımızın zekasına, sağduyusuna ve insanca yaşama azmine güveniyoruz.

Ölüm nereden ve nasıl gelirse gelsin... Savaş sloganlarımız kulaktan kulağa yayılacaksa ve başkaları mitralyöz sesleriyle ve de savaş ve zafer nâralarıyla cenazelerimize ağıt yakacaksa...

ASRIN GERİLLACISI

CHE'yi Bolivya'da vurdular, hem de kallesçesine! Küçük bir köy okulunda, ellerini arkasına bağlayıp ciğerlerini, bacaklarını kurşunladılar... Ama öldürmediler CHE'yi...

★ ★ ★

Kişî vardır, içte ve dışta sağladığı zorba kuvvetlerle halkını sindirerek iktidarı alır, ülkeyi yönetir ya da yönettiğini zanneder. Kişîlik-sizdir, bomboştur. Halkına verebileceği tek şerefli şeyi yoktur. Çoğunun daha iktidara gelmeden yaptıkları ilk iş, emperyalist ülkelerin koltuğu altına sığınmak, onlara kul köle olmaktır. Varlığını onların varlığına bağlar, karşılığında da ülkesinin bütün servetlerini ve ulusal şerefini kendini satın alanlara peşkeş çeker. Dış kuvvetlerin yanında ülkenin gerici ve tutucu çevreleri, kimprador - toprak ağası ikilisi ve tek taraflı kanun(î) kuvvetleri, böyle bir kişinin ayakta durabilmesine yardım ederler. Tarih sayfaları bu tip aşağılık diktatörlerle doludur. Batista da bunlardan biridir, hem de en soysuzlarından... İktidarda bulunduğu sürece Küba'yı bir fuhuş yatağı ve kumarhane haline çevirmiş, halkını adeta morfinleyleyerek Küba ekonomisini Yankee emperyalizmine teslim etmiştir. Kendisini yıkmak üzere SON ÇARE'ye başvuran bir avuç yürekli insana dayanamayacağını sezdiği anda da Amerika'lı patrosalarından komisyon alarak yaptığı servetle birlikte Küba'dan defolup gitmiştir.

Küba İhtilâli kendisine özgü bir özellik taşır. Yüzbinlerle, milyonlarla, kısırcam yığınlarla başlayan bir ihtilâl değildir o... Bu ihtilâl, sayıları 100'ü geçmeyen bir avuç inançlı insanın kırık dökük üç beş parça silâhla başladığı ve daha sonra da bir halk hareketi halüne çevirdiği usta ellerle işlenmiş bir GERİLLACILIK şaheseridir. Küba İhtilâli'nin dünya kamuoyuna öğrettiği en önemli husus şudur: Halkın destetinden yoksun, yalnızca kaba kuvvete dayanan iktidarlara silâh zoru ile yıkılabilmek için her zaman büyük sayıda kuvvetlere ihtiyaç yoktur. Gereğinde bir avuç inançlı insan, derme çatma silâhlarla da olsa, bir diktatörlüğü rahat rahat yıkabilir. Yeter ki bunlar inançlı, sabırlı ve her şeyin üstünde de halka bağlı kişiler olsun.

★ ★ ★

Küba İhtilâli'nin başında bulunanlar, kendi başarılarını bir «son» değil, aksine, bir «başlangıç» olarak kabul etmişlerdi. Bütün Latin Amerika halklarının içinde yaşadıkları sömürücü düzeni parçalayıp gerçek anlamda bir özgürlüğe kavuşmalarının başlangıcı... Bu bakımdan ihtilâl ve ilkelerini bütün bir Latin Amerika'ya seçmek, diğer ülkelerdeki ilerici güçleri örgütlemek gerekiyordu. İşte, bir Küba'lı olmamasına rağmen baştan sona kadar ihtilâlin içinde yaşayan Arjantin'li Ernesto Che Guevara bu görevi üzerine almıştı. CHE yeni bir Küba yaratmak üzere gittiği Bolivya'da ciğerlerinden ve bacaklarından kahpece kurşunlandı, ama hareket durmadı. Onun öğrencileri, kendi deyimiyle yoldaşları, ihtilâl sancısını yere düşürmeden hedefe doğru götürüyorlar...

★ ★ ★

«CHE GUEVARA'nın hayatı ve hatıraları» başlığı altında hazırladığımız bu yazı serisinde önce en yakın arkadaşlarının verdikleri bilgilerle dayanarak çocukluk ve gençlik yıllarının ilgi çekici hikâyesi yer almaktadır. Guevara'nın Küba İhtilâli konusundaki anıları ise, kendisi tarafından kaleme alınan ve ölümünden sonra GRANMA'da yayınlanan tarihi değerlerdeki dört makalesi ile «Bir İhtilâlden Olaylar» adlı kitabından ve bizzat tuttuğu hatıra defterinden derlenmiştir. Yazı serisinin son bölümünde ise Che'nin Küba'dan ayrıldıktan sonraki yaşamını ve mücadeleleri ile Bolivya'da öldürülüşünün hikâyesi yer alacaktır.

CHE'yi, ihtilâli ve CHE'nin yoldaşlarını bütün ayrıntıları ile anlatan bu yazı serisinin yakın tarihe ışık tutması bakımından da belgesel bir değer taşıdığına inanıyoruz.

Mekin GÖNENÇ

Ernesto «CHE» Guevara, 14 Haziran 1928 gecesi Arjantin'in en önemli şehirlerinden biri olan Rosario'da doğmuştu. Henüz iki yaşında iken şiddetli bir astım hastalığına yakalandı, Sierra Maestra'da Batista ordularına karşı savaşırken CHE'ye zorlu dakikalar yaşatan bu hastalık, Bolivya ormanlarında Barrientos'un askerleri tarafından vuruluncaya kadar da bir türlü yakasına bırakmadı.

Babası Ernesto Guevara «Lynch», İrlanda asıllı bir aileden gelmekte idi. Anast Celia de la Serna ise, İspanyol asıllı idi, Che, üç yaşında iken ailesi Buenos Aires'e yerleşti.

Celia de Serna o günlere ait oğulu ile ilgili anılarını şöyle anlatır: «Ernesto dört yaşına bastığında, artık başkent iklimine dayanamaz bir hale gelmişti. Ne zaman bir astım krizi tutsa Che başını babasının göğsüne dayar, ancak bu şekilde rahatlayabilirdi. Sonraları Ernesto'nun sağlık durumu daha da kötüleşti. Doktorlar tedavisinin çok güç olduğunu belirterek iklim değiştirilmesini tavsiye ettiler...»

Böylece Guevara ailesi Buenos Aires'ten ayrılarak Cordoba eyaletinde Alta Gracia'ya yerleşmek zorunda kalmıştı. Burada Che'nin sağlık durumu düzelmeye başlamış, astım krizleri oldukça azalmıştı.

Guevara'lar beş kardeşiler... Ernesto, Celia, Ana Maria, Roberto ve Juan Martín. Birbirlerini son derece sevmelerine rağmen nedense Che ile kızkardeşi Celia pek geçinmiyor, devamlı birbirleriyle atışıyorlardı. Bunun tek nedeni, iki kardeşin taban tabana zıt kişiliklere sahip olmaları idi...

Che sekiz yaşına basmak üzere i-

ken Bayan Guevara'ya Eğitim Bakanlığından resmî bir yazı geldi. Mektupta, yedi yaşına bastığı halde Ernesto Guevara de la Serna'nın hâlâ okula yazılmamış olduğu bildiriliyordu. O anı Che'nin annesi şöyle anlatmaktadır: «Yazıya derhal cevap verdim. Bakanlığın çocukların okuyup yazma öğrenmeleri için ilgi göstermesinden dolayı duyduğum memnuniyeti belirttim. Ernesto'ya okuyup yazmayı erde ben öğretmişim. Çünkü hastalığı dolayısıyla okula devam edemiyordu. Ancak ikinci

CHE'NİN ÇOCUKLUĞU

el ve üçüncü sınıflarda derslerini düzenli bir şekilde izleyebildi. Beşinci ve altıncı sınıflarda ise arada sırada okula gitme imkânını bulabildi. Kardeşleri onun derslerini not ederler, Che de bunları evde, yatağında hazırlardı.»

★ ★ ★

Çocukluk günlerinde Che'nin en yakın arkadaşlarından birisi de Jose Aguilar idi. Aşağıdaki satırlar, Che'

Che'nin babası Mimar Ernesto Guevara Lynch, kızkardeşi Celia (Soldan İkinci) ve çocukluk arkadaşı José Aguilar (sağdan İkinci) Rio de la Plata'da.

**silâhlarımız elden ele geçecekse ve
çaksa, ölüm hoş geldi, safa geldi!**

Che

yi en iyi tanıyanlardan biri olan Jose'nin, o günlerle ilgili olarak GRAN-MA için hazırladığı yazıdan çıkartılmıştır:

«Allem 1937'de sürgün olarak İspanya'dan ayrılıp Arjantin'e gelmiş ve Alta Gracia'ya yerleşmişti. Varışımızın ertesi günü, belki de aynı gün Che'nin babası gelişimizi haber almış ve bizimle temas etmişti. Bir sağlık merkezinin başında bulunan babam İspanya'da kalarak bizleri önden göndermiş, İspanya İçsavaşı sona erince o da sonradan bize katılmıştı.

Che çocukluğundan beri isyankâr bir ruha sahipti. Alta Gracia'da iken geçen çocukluk günlerimize ait bir olayı hiç unutmam. Okulda çocukların kaba etlerini tokatlayarak cezalandırmayı âdet haline getirmiş bir öğretmenimiz vardı. Che çok içerlerdi bu öğretmene. Haylazlık ettiği bir gün dayak sırasının kendisine geleceğini düşünerek her ihtimale karşı pantolonunun arka cebine bir kiremit parçası yerleştirmişti. Che'nin kaba etine olanca gücüyle bir şamar yaptıran bu öğretmenin çıkardığı yaygara okulu birbirine katmıştı. Günlerce kimsenin ağzından düşmemişti bu olay.

O günlerde ben oldukça dindardım. Annemle birlikte sık sık kiliseye giderdik. Ama Guevara ailesini kilisede gördüğümü hiç hatırlamıyorum. Yalnız arada sırada Che'nin kızkardeşleri gelirlerdi kiliseye. Guevara'lar katolikti. Çocuklarının hepsi de vaftiz edilmişlerdi. Ama hemen hiçbirinin dinin gereklerini yerine getirmezlerdi.

Çocukluğumuzda okumaya oldukça meraklı idik. En beğendiğimiz yazarlar Jules Verne ve Alexander Dumas idi. Che ise daha 14 yaşında iken Freud'un kitaplarını okumaya merak sarmıştı. Babam onu yaşına göre çok ağır olan Freud'u okurken görünce hayretler içinde kalmıştı.

Che'nin kulağı müziğe hiç yatkın değildi. Arjantin millî marşını dahi ezberliyememişti. Küçüklüğümüzde ara sıra danslara giderdik kendisiyle. Ne zaman orkestra çalmaya başlasa, hemen bizlere o parçanın ne olduğunu sorardı. Biz de kendisine, çalan parçaya göre vals, tango yada fokstrot olduğunu söylerdik. Che her dansın nasıl yapılacağını ezberlemişti. Kendine has o emin ba-

Ernesto Guevara
18 yaşında iken...

E'nin kluğu

Alta Gracia'da ailemin mâli durumu çok kötü olduğundan, Guevara'lar bize devamlı yardımında bulundular. O zaman kendilerinin halî vakatı oldukça iyi sayılırdı. Che'nin babası mühendis olduğu gibi, annesi Celia'nın da geniş bir çiftliği vardı. Şehirdeki zengin ailelerin yaşadığı «yukarı» semtte, Villa Nidia adlı bir evde otururlardı. Ashında Guevara'lar tipik bir «burjuva» ailesi idiler. Siyasî eğilimleri itibariyle sola açık liberal olarak tanınırlardı. İspanya iç savaşında açıkça Cumhuriyetçiler desteklemişlerdi.

Guevara'ların dört çocuğu vardı. Juan Martin henüz doğmamıştı zamanlar. Biz de dört kardeştik. Ernesto büyük ablam ile, Celia ve Roberto, küçük ablam ve ağabeyim ile, ben ise Guevara'ların en küçüğü ve benim çocukluk arkadaşlarımdan biri olan Ana Maria ile yaşıttık. İşte bu yüzden hepimiz kısa zamanda kaynaşmış ve birbirimizden ayrılmaz olmuştuk.

Che ile benim aramda dört yada beş yaş fark vardı. Ben 7, Che ise 11 yada 12 yaşlarında idi. Aramızdaki yaş farkı yüzünden o günlerde kendisi ile pek öyle sıkı fıkı bir arkadaşlığımız yoktu. Daha ziyade ailelerimizin arasındaki yakınlıktan doğan ahbapça bir ilişki idi bu... Ashında Che ile senli benli bir arkadaş haline gelmemiz daha sonraları Buenos Aires'te başladı.

Aziz Guevara

LA PAZ (Bolivya) (A.A.) — Bolivya ordusu Ernesto «Che» Guevara'ya azizlik payesi veren köylülerle mücadeleye başlamıştır. Zira Bolivya'nın bazı yerlerinde Guevara'dan «San Ernesto de Higuera» (Higuera azizi Ernesto) olarak bahsedilmektedir.

Guevara, Ekim sonlarında bir Küba ve Bolivya çetesi birliğine liderlik ederken Higuera köyü içinde veya yakınında öldürülmüştü. İçinde vurulduğu, bazı haberlerde bildirilen köy okulu, bir adak yeri halini almış, bunun üzerine askerler okulu yıkmışlardır.

Higuera'sa en yakın kasaba olan Vallegrande'deki subaylar, ayrıca, Guevara'nın ölümünden sonra çekilen ve başını gösteren resmin de satışının çok artmasından endişelenmektedirler.

İle hemen ellerini ovuşturur, «Tamam arkadaş, mademki bu fokstrot...» der, sonra da «bir, iki, üç... bir, iki, üç...» diye mırıldanarak adımlarını eşine uydurmaya çalışır. Hatta bir keresinde yakın arkadaşlarından Doktor Granados, o günlerin en ünlü parçalarından biri olan «Delicado» yu Ernesto'ya tango diye yutturmuş, zavalı Che de müzik sona erinceye kadar delicado ile tango yapmıştı. Che müzikten hiç hoşlanmazdı. Eli-ne bir gitar dahi almamıştı. Kendisinin ne oturup müzik dinlediğini, ne de herhangi bir müzik parçasından zevk aldığını hatırlamıyorum.

Guevara'ların Çatramina adını verdikleri eski model bir arabaları vardı. Hurdası çıkmış bu 1930 model Chrysler ile Bayan Guevara kendi çocuklarını ve bizleri hergün okula götürüp getiriyordu.

Che'nin lise çağlarında Guevara'lar Alta Gracia'dan Cordoba'ya taşındılar. Che Cordoba'da kardeşi Roberto ile beraber Dean Funes Lisesine devam etti. Ben başka bir liseye gidiyordum. Benim devam ettiğim Monserrat Lisesi Cordoba Üniversitesine, Che'ninki ise Eğitim Bakanlığına bağlı idi. Biz İspanyol ve Arjantin edebiyatı okuyorduk. Che'nin okulunda ise İngilizce öğrenimi yapılıyordu. Ernesto fransızca'yı da çok severdi. Bu dili konuşmasını annesinden öğrenmişti. Kendisinin ayrıca fransızca öğretmeni olup ol-

madığını hatırlamıyorum. Çocukluğumuzu izleyen yıllarda epey fransızca konuştuğum olmuştur kendisiyle. Che fransızca şiirler okumaya bayılır. Baudelaire'e de büyük bir tutkusuydu. 16 yaşlarında iken Neruda'ya da hayran olmuştu. Ayrıca, şimdi adını hatırlayamadığım bir İspanyol şairinin, İspanya İç Savaşıyla ilgili misralarını da dilinden düşürmezdi.

Che'yi çocukluğunda en çok üzen şeylerden biri de hastalığı idi. Çocukluk günlerinin uzunca bir zamanını yatakta geçirmişti. Spora oldukça meraklı idi, fakat hastalığı spor yapmasına engel oluyordu. Ortaokul ve lise yıllarında Buenos Aires'de oturdukları sıralarda hastalığı hayli hafiflemiş, çarpıntıları da azalmıştı. O andan itibaren Che kendisini sporla verdi Kısa zamanda iyi bir atlet olup çıktı. Atalaya jimnastik kulübüne üye yazıldı ve kısa zamanda bu kulübün en gözde atletlerinden biri haline geldi. Kuvvetli bir iradesi vardı Che'nin. Ve böylece hastalığının yarattığı engelleri teker teker aşmayı başardı.»

GELECEK HAFTA

**Öğrencilik
Yılları**

Devrimci gençlik, işçi ve köylü sınıfı ile aynı safta

- Fikir Kulüpleri Federasyonu'nun Ankara'da, Teknik Üniversite Talebe Birliği'nin İstanbul'da yaptığı kongrelerde üniversite gençliğinin toplumcu mücadelede işçi ve köylü sınıfı ile omuz omuza mücadele edeceği açıklandı, önemli kararlar alındı

Geçen hafta anayasa ve devrim düşmanı sağcı kuvvetler Bursa'da cihad-ı mukaddes ilan ederken üç büyük devrimci kuruluş da büyük kongrelerini yaparak devrimci mücadeleyi azimle bir kere daha teyid etmişler ve çok önemli kararlar almışlardır.

Fikir kulüpleri Federasyonu İkinci Büyük Kongresi Ankara'da toplanmıştır. Bilindiği gibi, FKF Genel Başkanı İzzet Ararat Kongreden bir gün önce, Nâzım Hikmet'in bir şiirini Proleter Dergisi'nde yayınladığı için tutuklanmış bulunuyordu. Kongre başkanlığına Osman Arolat seçildikten sonra kongrenin isteği üzerine İzzet Ararat'a ve Vietnam halk hareketini desteklemek üzere Ho Şi Minh'e Türk sosyalist gençliği adına birer telgraf çekilmiştir.

Kongreyi TİP Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar ve İstanbul Milletvekili Sadun Aren de bir süre izlemişlerdir. Aybar yaptığı konuşmada, Türkiye'nin dar boğazlara sürüklendiği şu sıralarda gençliğin yekvücud olması gerektiğini belirtmiş ve bu konuşması büyük tezahüratla karşılanmıştır.

Ankara Valisi Kongreye baskı yapıyor.

Bu arada hükümet komiseri kongredeki konuşmaları tesbit etmek üzere kürsüye bir teyp yerleştirmek istemiş, ancak kongre başkanı buna izin vermemiştir. Bunun üzerine hükümet komiseri Ankara Valisi Celalettin Coşkun ile temas etmiş ve tekrar salona dönerek «eğer teypi koydurmazsanız, kongreyi dağıtmak üzere toplum polisini çağıracağım» tehdidiyle teypi kürsüye yerleştirmiştir. Bunun üzerine kongre, Ankara Valisi'nin anayasaya aykırı olan bu davranış karşısında kanunî yollara başvurulması için seçilecek merkez yürütme kurulunu görevlendirmiştir.

50'den fazla sivil polisin izlediği kongrede eski yönetim kurulunun çalışmaları üzerinde konuşan delegeler, bilimsel sosyalizmin ışığı altında yaptıkları eleştirilerle sosyalist muhalefetin güzel bir örneğini vermişlerdir.

Eski yönetim kurulunun aklandırılmasından sonra seçime geçilmiş 57 kişilik yeni genel yönetim kurulu seçilmiştir.

Bu arada muhalefet grubunun federasyonun stratejisi üzerine hazırladığı bir karar tasarısı görüşme konusu olmuş, ancak vakit geciktiği ve salondan terkedilmesi gerektiği için bu tasarının kabulü ya da reddi hususunda yeni genel yönetim kuruluna yetki tanınmıştır.

Ertesi gün toplanan genel yönetim kurulu FKF Genel Başkanlığı'na tek dereceli seçimle Ankara Hukuk Fakültesi Kamu Hukuku Kürsüsü

Asistanı Doğu Perinçek'i seçmiştir. Daha sonra merkez yürütme kuruluna da şu gençler seçilmişlerdir: Ömer Öztürk, Adnan Altıparmak, Gün Zileli, Ruhi Koç, Gülhan Geremenyan, Ahmet Kazan, Ekrem Öztürkler ve Yavuz Tarakçıoğlu.

- FKF'nin yeni seçilen genel yönetim kurulu bir bildiri ile sosyalist gençliğin görüşlerini kamuoyuna açıkladı.

FKF İstanbul Sekreterliği'ne de çoğunlukla yine Veysi Sarısozen getirilmiştir.

HARUN KARADENİZ
-İTÜB yeni başkanı-

Daha sonra Doğu Perinçek ve arkadaşlarının kongreye sundukları karar tasarısı üzerinde görüşme açılmıştır. İstanbul delegasyonu «ilk kongrede tesbit edilmiş stratejiye ve federasyon tüzüğüne aykırı olduğu» gerekçesiyle bu karar tasarısına karşı çıkmış,

DOĞU PERİNÇEK
-FKF'de yeni üye-

sürece Türk sosyalizminin gelişmesinde görevini gereği gibi yerine getiremeyeceği «leri ancak görüşmelerden sonra yapılan oylamada karar tasarısının bir bildiri halinde kamuoyuna açıklanmasına 11'e karşı 15 oyla karar verilmiştir.

Karar tasarısında dünyanın ve Türkiye'nin politik durumu tesbit edildikten sonra genç sosyalistlere düşen görevler belirtilmekte ve gençlik kavramının sadece üniversite öğrencileri değil işçi ve köylü sınıfının da gençlerini içine aldığı ifade edildikten sonra Üniversite gençliğinin işçi ve köylü gençliğiyle kaynaşmadığı

TÖS ve Ataöv'ün açıklaması

TÖS Yürütme Kurulu Üyesi Doç. Dr. Türkkaya Ataöv, geçenlerde «mazeretsiz olarak üç toplantıya» katılmadığı gerekçesiyle üyelikten düşürülmüştür. Bunun üzerine Ataöv, TÖS Şubelerine birer mektup göndererek bu kararın usulsüz olduğunu ve bazı TÖS yöneticileriyle arasındaki temel görüş ayrılıkları yüzünden üyelikten düşürüldüğünü ileri sürmüştür. Ataöv, olayı kendi açısından şöyle izah etmektedir:

«TÖS Yürütme Kurulu toplantılarına üç kere arka arkaya mazeretsiz olarak gelmediğim gerekçesi ile kurul üyeliğinden düşürüldüğüm bana söylendi. Mazeret bildirmediğim iddiası gerçeğe aykırı olduğu gibi, mazeretlerimin kabulüne şayan olduğu da şüphe götürmez. Örneğin, TÖS Yürütme Kurulu toplantısıyla aynı gün ve saate rastlayan ve mutlaka katılmam gereken toplantılardan biri, görevli olduğum Siyasal Bilgiler Fakültesinde Enstitünün yıllık Genel Kurul toplantısıydı. Bu toplantıda görevliydim üstelik. Diğer iki toplantımda aynı derecede önemliydi. En uzak Mazeretlerimin üçünü de, üçüncü toplantılarına gidebildiğim halde, üstüste gelen bu toplantılarda başka görev ve sorumluluklarımdan ötürü bulunamadım. Mazeretlerimin üçünü de, üçüncü toplantıdan önce telefonla kurul üyelerinden Ahmet Cenân'a bildirdim. O da Baykurt'a ve Kurula söylemiş.

Durum böyle olduğu halde, hiç de dürüst sayılmayacak bu harekete Baykurt ve etrafındaki birkaç kişiyi sürükleyen asıl neden ise, sendikacılığın temel felsefesindeki farklı görüşlerimizdir. Bu görüş ayrılığı kopma noktasına getirilince, kurul toplantısına mazeretli de olsa birkaç kere gelemediğim olmanın, geçen olağanüstü kongreden önce üç ay devamlı olarak kurula uğramayan Baykurt'un nazarında birden önem kazanmış, bu durum bir fırsat telâkki edilmiş ve gerekçem dokuz kişilik kurulun sadece dördünün oyuyla haksız yere reddedilmiştir.

Gövdedeki öğretmenlerimiz gibi, ben de sermaye-emek, ezen ve ezilen uluslar gibi toplumlardaki ana çelişmelerin

sendikacılığa rehber fikirler olduğuna inanıyorum. Sizin gibi ben de meslek, yurt ve dünya sorunlarının temelden ilişkisi ve aynı ortak maddi köke dayandığı görüşüne sahibim. Bazı fikirleri, bir yandan yarım-yurum, eksik ve yanlış olarak tekrarlayıp, diğer bir yandan da bilgili ve bilinçli öğretmen Anayasasının da gerisinde kalan mevcut düzen ya da sisteme intibak ettirme çabası içinde olmak sendika gövdesinin tercihlerine ters bir tutum, yurt sorunlarına yanlış bir bakış ve tarihin tarafsız aktışına beyhude bir ayak direyiştir. Meslek sahiplerini güvenliğe kavuşturmak sendikacılığın amacı olmakla birlikte, emperyalist baskının çok yoğun olduğu Türkiye koşulları içinde toplumsal mücadeleye sözünü ettiğimiz temel çelişmeler açısından bakarak katılmak zorunludur. Hele yöneticilerin bu konuda ciddi olmaları gerektiği şüphe götürmez. Öğretmen mücadelesinin şimdiye kadar kendini maalesef pek fazla düşünen bir takım insanların kişisel propagandalarına âlet olduğu açıktır. Bunun tekrarlanmamasını sağlamak, sendikamızın bir kişinin çiftliği haline gelmesini engellemeyi başlıca görevim bildim. Daima gövdeden gelen ile ri sese kulak verdim, bu sesi Kurulda eylem içinde savundum ve diğerlerini de bu sese uymaya davet ettim. Birkaç yöneticinin son tahlilde taşra ağalarını hatırlatır bir sendikacılığa yaraşan düşünce ve davranışlarına karşı çıktım ve sendika faaliyetinin örgüte ve gövdedeki öğretmenlere yaraşır biçimde yürütülmemekte olduğunu çekinmeden söyledim. Sizler taşrada ağalarla, araçlarla ve küçük parti politikacılarıyla kavga verir, en karanlık yerlerde en ağır koşullar altında

çalışır ve sendikamızın yükünü çekerken, bazı yöneticilerin küçük hesaplarına son vermeleri gerektiğini ısrarla tekrarladım. TÖS yöneticilerinin Türk toplumunu uyandırmak ve bilinçlendirmek sorumluluğunu ciddiyetle benimsemek zorunda olduklarını, sendikamızın üyelerin özlük durumlarıyla ilgilenen meslekî bir örgüt olduğu kadar, Türkiye'nin değişmesinde büyük potansiyeli olan güçlü bir araç olmakla da yükümlü bulunduğunu ve daha önemlisi bu inançta olduklarını sadece yarım ağızla söylemekle kalmayıp günbegün eylem içinde de ispatlamak gerektiğini defalarca hatırlattım. Fikir ve eylemde bu çizginin gerisinde kalmanın aslında egemen sınıflar yararına bir hareket olduğu kabul edilmelidir. Baykurt, maalesef, öğretmenin gücünü bir Bakan - Başkan çatışması içinde eritmek istiyor. Bu tutumdan sadece bir, iki kişi -o da çok kısa vadede- kazançlı çıkar, o kadar. Yöneticilik titri olan bazı arkadaşların TÖS'ün temel felsefesini bile bilmemeleri bir sendikaya yaraşmayan büyük bir talihsizliktir. Ortaya çıkan fark bir taktik farkı değil, bir görüş, sendikacılık anlayışı ve temel felsefe farkıdır. Bu fark birtakım oyunlarla örtülemez. Sendikamızın kişisel hesapları değil, bir yurt, ve dünya görüşünü desteklemesi gerektiği yolunda 13 Ocak 1968'de Ankara'da yaptığım konuşmayı gene aynı Yönetim Kurulu üyelerinin bir türlü benimseyemediklerini belirtmek isterim. Gene bu mealde bir yazım da TÖS Gazetesinin ilk nüshasında basılmamıştır. Yaptığım eleştiriler ve uyarılar karşısında yoksun bu geri tutumun direnmenin başarısızlığında büyük payı olduğu şüphe götürmez. Yöneticiler gövdenin hakkı, bilimsel, ileri götürücü ve faydalı inançlarına saygılı olmak ve onları temsil edebilmek için daha bilgili, taviz vermeden, iyi niyetli ve de yürekli olmak zorundadırlar.»

sürülmekte ve şöyle denilmektedir:

«Sosyalist gençlik bir araya... Eylemde birlik, tartışmada hoşgörü... Yaşasın sosyalizm, yaşasın Türk emekçileri, yaşasın emperyalizmle dövülen dünya halkları!»

Genel Yönetim Kurulu'nda ayrıca, Ortadoğu Teknik Üniversitesi Sosyalist Fikir Kulübü'nün de yakında FKE'ye katılacağı açıklanmıştır.

● ITUTB, Üniversite gençliğinin işçi ve köylü ile aynı safta mücadele etmesini şart koşuyor.

İstanbul Teknik Üniversitesi Talebe Birliği'nin Kongresi de geçen hafta İstanbul'da toplanmıştır. Cavit Savcı'nın başkanlığında yapılan kongreye yönetim kurulu tarafından 128 sayfalık bir faaliyet raporu sunulmuştur. Raporda gençliğin anti-emperyalist ve anti-kapitalist mücadelesine geniş yer verilmekte ve gençliğin toplumsal savaşta alacağı yer şöyle saptanmaktadır:

«Bugün geri kalmış bir ülke olan Türkiye'nin gençlik örgütleri, ya doğal yerlerini, yani sosyalist savaş içindeki işçiler ve köylüler yanındaki yerlerini alacaklar, ya da halk ve öğrenci kitleleri ile olan zıtlasmalar yüzünden yıkılıp gideceklerdir...»

Dünya ve yurt sorunlarının geniş ölçüde tartışıldığı kongrede Üniversitenin iç sorunlarıyla ilgili çok önemli kararlar da alınmıştır. Son zamanlarda devrimci öğrencilere karşı Üniversite yöneticileri tarafından girişilen baskı hareketleri karşısında bu en yüksek öğrenim kurumlarına demokratik bir hüviyet kazandırmak için mücadele açacaklarını belirten gençler şu kararlara varmışlardır:

Rektör ve dekanlar öğrenci tarafından seçilmeli

«İstanbul Teknik Üniversitesi rektör ve dekanları öğrenciler tarafından seçilmelidir. Üniversite mali özerkliğe kavuşturulmalıdır. Yönetmelikler ve öğretim programları öğrenci birliğinin katılacağı komisyonlarca gözden geçirilmeli, gerekli değişiklikler yapılmalıdır.»

rak kabul edilmelidir. Yeni yönetmeliğin eski yönetmelikle çelişen yanlarının düzeltilmesi için ilk önce Üniversite rektörlüğü nezdinde teşebbüse geçilmeli, sonuç alınmazsa Danıştay'a yönetmeliğin iptali için başvurulmalıdır.»

Ayrıca öğrencilere karşı davranışlarından dolayı İnşaat Fakültesi Dekanı'na bir protesto telgrafi çekilmesi ve kendisinin istifaya davet edilmesi oybirliğiyle kararlaştırılmıştır. Aynı telgraf, İTÜ Rektörü'ne İTÜ dekanlarına, Üniversiteler Arası Kurul'a, rektörlüklere, Anayasa Mahkemesi'ne, Danıştay'a ve siyasal partilere de gönderilmiştir.

Kongre çalışmaları tamamlandıktan sonra yeni yönetim kurulu seçimleri yapılmış ve İ. T. Ü. T. B. Başkanlığı'na da Harun Karadeniz seçilmiştir.

● Türk Devrim Ocakları bütün devrimci güçleri gerici tehlikeye karşı uyanık olmağa çağırıyor.

Türk Devrim Ocakları 17. Kurultayı da geçen cumartesi günü İstanbul'da toplanmıştır. Ali Turgan'ın başkanlığında yapılan Kurultayda konuşmacılar, son zamanlarda cüretini arttıran gerici hareketler karşısındaki tepkilerini belirterek gericiği himaye, hattâ teşvik eden iktidarı şiddetle eleştirmişlerdir. Genel Başkan Tahir Zafer Tunaya «Devrimler parça parça yenmek istenmektedir. Devrimci örgütlere siyasal iktidar karşı çıkmaktadır. Türkiye'den başka bütün Ortadoğu'da halk reformları yapılırken, yurdumuzdaki İslamcı cephe hâlâ ham hayaller peşindedir. Az gelişmişlikten kurtulduğumuz ölçüde bu fikirler silinecektir.» demiştir.

Yönetim Kurulu'nun aklantırılmasından sonra AİSEC toplantısında Devlet Bakanı Öztürk'ü protesto ettikleri için tutuklanan ocak üyesi Ralf Ertem, Deniz Gezmiş ve Bozkurt Nuhoglu'nun cezaevinde ziyaret edilmesi kararlaştırılmıştır. Daha sonra seçimlere geçilmiş ve yeni yönetim kurulu aşağıdaki şekilde kurulmuştur: Behçet Kemal Çağlar, Ali Tuğlan, Sancar Karacahoğlu, Nurettin Sözen, Rahmi Erdem, Turhan Erdem, Yalçın Gürsel, Fedai Can ve Ralf Ertem.

Ayrıca kongre sonunda bir bildiri yayımlayarak «Türk devriminin çeşitli çabaları zedelenip yokedilmek istendiği bir zamanda bütün Türk devrimcileri uyanık ve tetikte olmağa» çağırılmıştır.

Türk - İş iktidar ile

HALİL TUNÇ

anlaşıyor

Hükümetin aşırı özel sektörcü kanadıyla pek içli dışlı olan Türk - İş Konfederasyonunun pek eymacı sözcüleri bir noktada birleşmek için aşırı çabalara girişmişlerdir. Özel sektöre ucuz ve bol kredi verilmesini sağlayacak bir tasarını Türk İş benimse-ecek, buna karşılık özel sektörün en sağcı kanadı da devrimci örgütlere toplu sözleşme yaptırmamanın yolunu her ne pahasına olursa olsun bulacaklardır. Bakanlıklardan bazıları da bu sonuca kolaylaştırıcı havayı yaratacaktır. Ayrıca hükümeti destekleyen A.P. Grubu da, Türk - İş Kongresinde ekip değişikliğini önleyecek çalışmalara var gücüyle katılacaklardır. Türk - İş'in bir CHP merkezî haline gelmesine asla müsaade etmeyeceklerdir. Ancak Yönetim Kurulu'na A.P.'ce «emlin kişiler» olarak bilinen beş sendikacının mutlaka girmesinin sağlanması da Türk - İş yöneticilerince gerçekleştirilecektir.

Bu pazarlıkların yapıldığı günlerden sonra Ankara'da toplanan sendika başkanları, arka planda çevrilen dolaplardan habersiz masum masum; sendikalar, toplu sözleşme ve İYAK tasarılarıyla ilgilendiler. İş Kanunu, İşsizlik Sigortası ve kıdem tazminatı, yaşlılık ödeneğiyle ilgili görüşlerini ortaya dök-tüler. Özel sektörün dediği mutlaka olacağı ama, sendikacıların da görüşlerinin alınmış olması, onları tatmin açısından gereklidi. Bu gerek yerine getirildi; ancak toprak reformunda ısrar edenleri tatmin için bu yolda bir tasarının bu yıl içinde hazırlanacağı ya da yeniden ve en az yüzüncü defa ortaya sürüldü.

Fakat İşçi Yardımlaşma Kurumu tasarısıyla işverenlere sosyal Sigortalar fonlarını aktaracak maddelerin bir kısım işçilerce deşifre edilmesi, bir takım özel sektörcü bakanları sinirlendirmişti. Ne var ki, bu oyunu bozacak davranışları önlemek

gerekti. Her ne kadar, 3 Şubat bildirisinde Türk-İş, İYAK tasarısı için «işçilerin sosyal ve ekonomik güvenliğinin sağlanması yönünden büyük ölçüde etkili olacağına görüş birliği halinde» demekle ise de, bu görüş birliğinin asla gerçekleşmediği kısa süre içinde ortaya çıkmıştı. Genel-İş Sendikası «İyak denen yeni bir oyun» u şöyle açıklıyordu:

● Bu tasarı Sosyal Sigortalara benzer yeni bir kuruluş doğuracak, ama hiç bir yeni hizmet getirmeyecektir.

● Ayrıca işçiden yine ve yeniden prim kesilecektir.

● Bu primler işçilerden çok sermaye çevrelerinin finansmanı için kullanılacaktır.

● Bu tasarı ile Sosyal Sigortalar Fonları özel sektöre kredi olarak verilecek buna karşılık özel sektör işçinin ensesinde boza olıştıracaktır.

● İşçinin 3 kuruşluk geliri-ne göz koyanlar, el attıklarıyla yetinmiyor, yeni finansman kaynakları hazırlamak için bu tasarını öne sürüyor ellerini işçilerin ceplerine daldırıyorlar.

● Bu sonuçları sağlamak için özel sektör kendilerine yakın dört milletvekilli ile Türk-İş'i buna vasıta etmek hevesindedir.

● Özel sektörün kendilerine yakın buldukları 4 AP Milletvekilli-Sendikacı:

- 1 - Metal-İş Federasyonu başkanı Kaya Özdemir,
- 2 - Çimse-İş Bşk. Hakan Türkay,
- 3 - Enver Turgut
- 4 - Mustafa Ertuğrul'dur.

● Bu tasarı, işçi sendikalarından saklanmıştır ve bu tasarı ile ödeme gücü son derece kısıtlı olan işçinin sırtına yeni vergiler yüklemek amacı taşımaktadır.

Bazı sendikacı milletvekillerinin bu şekilde işçiye karşı bir tasarının savunucusu olmaları da eklenince yeni bir akım güçlenmeye başlamıştır:

SEYFİ DEMİRSOY

Kemal SÜLKER

Hem milletvekili hem sendika başkanlığı aynı kişide birleşmemelidir!

TİP dışındaki partilerdeki sendikacı milletvekillerinin davranışlarının sebep olduğu bu akımın öncülüğünü Abdullah Baştürk yapmakta ve şöyle demektedir:

«Taşındıkları milletvekili sıfatı altında mensup oldukları siyasal Partinin politikasını yapanların, gerçek insanları hedef tutan litanıları her çevrede tepkiyle karşılamaktadır. Partilerüstü politikadan dem vuranlar, herseyden önce ya milletvekilliği sıfatlarını, ya da sendikalarda fiili bağlarını terketmelidirler.»

Bu görüşler elbette Türk-İş Kongresinde eleştirilecektir. Genel - İş'in görüşlerinin ağırlık kazanmaması için DİY-İş karşı görüşü savunmaya zorlanacak. partilerüstü politika teranesine karşı çıkanları A.P. li sendikacılar suçlamaya kalkacaktır.

Bütün bunları önlemek, Türk - İş Kongresi'ni protokol toplantısı biçiminde sona erdirmek ve bugünkü yurt içi ve yurt dışı politikayı yönetenlerin tekrar iktidarda kalmasını sağlamak amacıyla güden taktiklerin tezgahlandığı bugün'erde işçi hakları da pazarlık konusudur. Toplu sözleşmelerde zam yerine ücret dondurulması tezi işverenlerce yaygınlaştırılmaktadır. Tekel işçilerinin grevi etrafında yaratılmış olan tartışma, aslında çevrilen büyük manevraları örtbas etme amacı gütmektedir. Yoksa, ikiye, üçe bölünmüş tekel işçileri elbette çok daha iyi ücretlere ve de sosyal haklara layıktır. Fakat ne Türk-İş'i suçlamak, yöneticileri grev kırıcısı diye mahkemeye verdirmeğe uğraşmak, ne de grev kararı alınmasaydı intihar edeceğini açıklamak, temel sorunları çözümleyemez. Tekel işçileri tümüyle Türk-İş'e ve onu destekleyen güçlere «hayır!» diyebildiği gün işçi sınıfının devrimci benliğine yakışır bir eylem yapmış olacaktır.

Andre Barjonet
Kapitalist Sömürme

(Aritdeğer ve ücret)
Kapitalizmi ve onun oyunlarını öğrenmek için bu kitabı okumalısınız.

TOPLUM YAYINEVİ, ANKARA

Bütün kitapçılarda arayınız.
ANT Deri 430

Mehmed Kemal
Acılı Kuşak

Ünlü yazarımız, İleri düşüncelerinden ötürü acı çekmiş, kahredilmiş Türk Sanatçılarını ve Millî Emniyet raporlarını anlatıyor.

TOPLUM YAYINEVİ, ANKARA

Bütün kitapçılarda arayınız.
ANT Deri 432

Amerika uçurumun eşiğinde...

- Başkan seçiminin yapılacağı 1968 yılında Batı'nın süper lideri içte ve dışta vahim çıkmazlara sürüklennmiştir. Sovyetler Birliği, bu ortamda başkanlık seçimlerini dahi etkileyebilecek inisiyatifte sahiptir.

Halûk TANSUG

Batı Bloku «süper lideri» sayılan Birleşik Amerika, 1966 yılı içerisinde, bir çok hayati problemle karşılaşacak benziyor.

Vietnam meselesi, başka Vietnam'ların patlaması meselesi, altın meselesi, Dolar'ın «devalüe» edilmesi (krimetinden düşürülmesi) meselesi, te-
diye bilançosu açığı meselesi, ekonomik buhranın 1929'lardakine benzemesi meselesi, «nci ayaklanmalarının iç harp şekline dönmesi meselesi, v.s.

Ve, bütün bu meseleler, cumhurbaşkanlığı seçimlerinin yapılacağı devreye rastlıyor. Seçim havasının etkisi altında geliyor. Yahut, tersine mantıkla, başkanlık seçimleri, yukarıda özetlenen problemlerin çerçevesi içerisinde oturuyor.

İşte, bu sonuncu açıdan Amerikan başkanlık seçimlerine bakıldığında, ortaya, insanı şaşırtıcı bir unsur daha çıkmaktadır: Doğu Bloku «süper lideri» Sovyetler Birliği, büyük çapta ve dolaylı şekilde, Amerikan seçimlerini etkileme imkânına sahiptir.

Söyle ki, Amerika karşısında halen mevcut hayati problemlerde az çok hepsi, Washington idarecilerinin artık kontrol edemez hâle geldikleri Vietnam gibi dış olaylara bağımlıdır. Dünya olaylarının inisiyatifi'ni, Amerika elinden kaçırmıştır. Dolayısıyla, «inisiyatifi»; Doğu Bloktan «süper lideri» nin eline geçmiştir. Neticede, dünya olaylarını şiddetlendirmek veya yumuşatmak şu veya bu yönde geliştirmek bugün Moskova idarecilerinin ündedir. Amerika'nın karşısındaki problemlerin «süper» Sovyetler kontrolüne geçmiştir. «Süper» açıp kapamak; Amerika'nın siyasi, ekonomik, askeri, sosyal ortamını dolaylı şekilde ayarlamak; bu do'ayılı yoldan da Amerikan başkan adaylarının kazanma şanslarını

BAŞKAN JOHNSON
— Çıkmazdaki adam! —

artırıp eksiltmek, Moskova idarecileri elindedir.

Mesela, şimdiki başkan Lyndon Jonson'u, müşkül durumlara düşürüp düşürmemek; Robert Kennedy'nin siyasi tahminlerini doğru çıkartıp çıkartmamak; tam seçimler arifesinde Vietnam harbini gevşetip gevşetmemek; Kore'de yeni bir Vietnam yaratıp yaratmamak v.s. bir bakıma, Sovyetler Birliği'nin elindedir.

İlk bakışta inanılması güç gelecek bu ihtimaller, 1960 Amerikan başkanlık seçimleri sırasında da çok daha hudutlu ve ufak çapta, ortaya çıkmıştı. «U-2 Olayı» vesileyle Sovyetler, Amerikan halkoyunu kışkırtarak etkileyebilmişlerdi. Krusçev'in ifadesiyle, Nixon'un mağlûbiyetine ve ufak bir oy farkıyla John Kennedy'nin galibiyetine, Sovyetler Birliği sebep olmuştu.

1968 şartları ise, 1960'ınkilere kıyaslandığında, «U-2» varı Sovyet etkisini çok daha kolaylaştırmakta, genişletmektedir. Çünkü, Moskova idarecilerinin eline geçen «süper»lar 1968'de çok artmıştır, kuvvetlenmiştir.

Amerikan seçim sonuçları üzerinde böylesine dolaylı Sov-

yet baskısı ihtimalleri bir kenara, başkanlık seçimleri sırasında Amerika'yı kaçınılmaz karakterde bir çok menfi olaylar beklemektedir. Bu menfi gelişmeler, Amerika'nın bünyesi gereğidir.

1968'de ve bütün iç ve dış etkiler dışında, ekonomik buhran Amerika'yı mutlaka sarsacaktır. 1968'de, «nci ayaklanmaları, şimdiki kadar görülmemiş sertliklere mutlaka varacaktır. 1968'de, Amerika'nın milletlerarası alanlardaki çıkmazları geçen yıllara nisbetle daha da artacaktır.

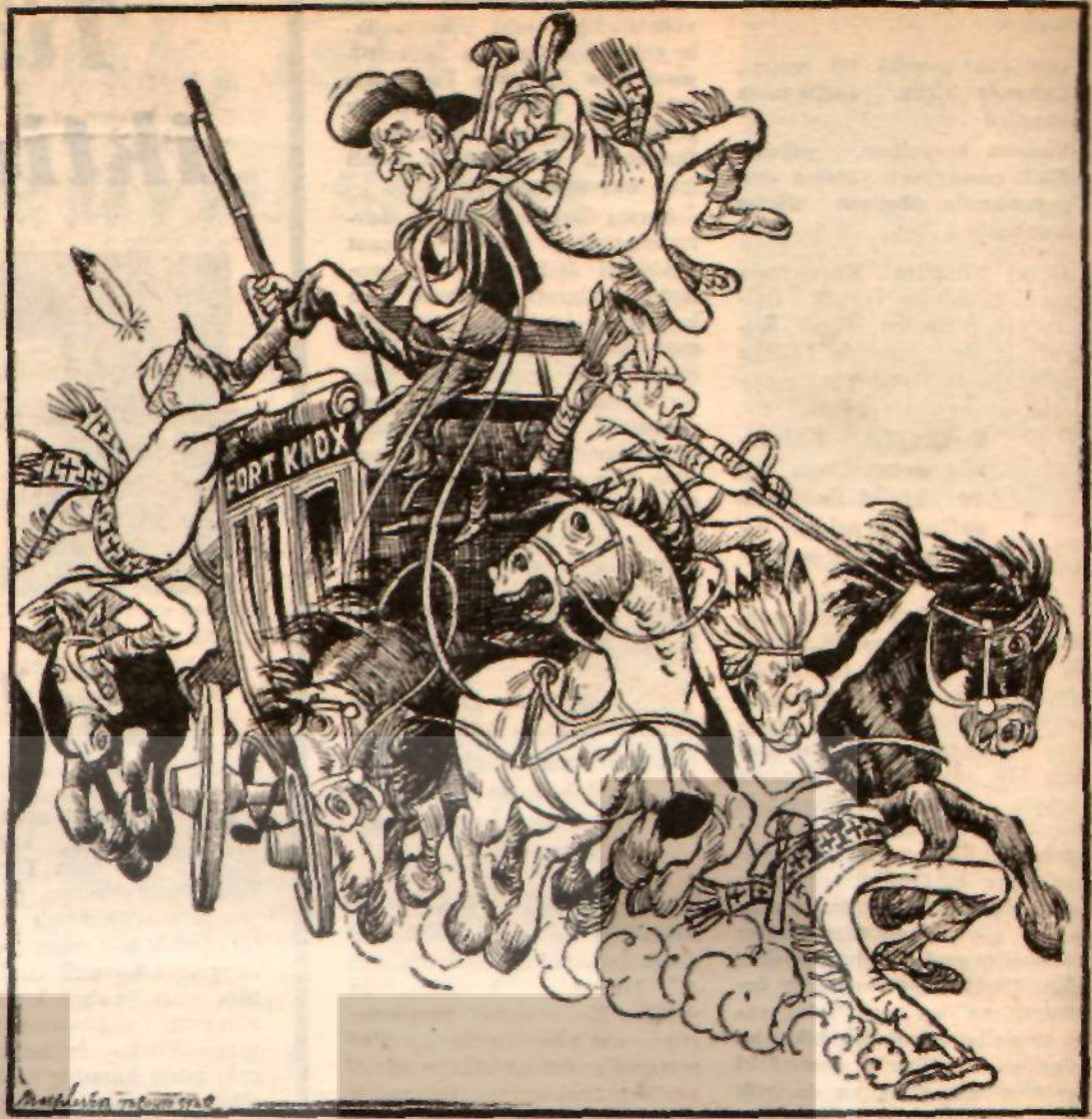

• Amerika'nın Dolarla ilgili tedbirleri krizi en çok üç ay frenliyeblecektir.

“Dolar buhranı» veya «altın meselesi» hâlâ askıda bir problemdir; her hangi şekilde sonuca bağlanmış sayılmamaktadır.

Çünkü, davanın temeli, ne Dolar'dır ne altın... Davanın esası, kapitalist sistemin çöküntü devresine bilfiil girişidir.

Batı ülkeleri kapitalist kaldıkça, ekonomik buhrandan kurtulamazlar. Kapitalist kalmakta inat ettikleri için de, çok yakında (belki 1968 içerisinde), 1929'dakine benzer ekonomik çöküntülere düşeceklerdir. (Bak: ANT, 25 Temmuz 1967, sayfa 12; ANT, 19 Eylül 1967, sayfa 12; ANT, 26 Eylül 1967, sayfa 12; ANT, 5 Aralık 1967, sayfa 10; ANT, 30 Ocak 1967, sayfa 12; v.s.).

YAZISIZ

Bugün Sterlin'in ve Dolar'ın başına gelenler, kat'iyyen beklenmedik gelişmeler değildir. Gerici bir zihniyetin, modası geçmiş bir sistemin, kaçınılmaz şekilde yarattığı çöküntülerdir.

Dolar düşecektir. Sterlin daha kötü durumlara sürüklenecektir. Altın yükselecektir. E-

konomik buhran, tüm Batı Bloku'nu kapsayacaktır. Bu gelişmeler, tabiat kanunları gibi, önlenemez karakterdedir.

Bu durumda kapitalist sistemin yegâne umudu, sosyalist dünyadadır. Yani, kapitalist blokun birden çökmesinin sosyalist dünyanın menfaatlerine

İyi planlanan ve yürütülen bir reklam ve tanıtma faaliyeti bir müessese için masraf kapısı olmaktan çıkan karşılığını kat kat getirir.

BASIN İLÂN KURUMU

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no 1, kat. 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01. İstanbul

de dokunabileceğini düşünen sosyalist liderler, tüm dünyada ekonomik, sosyal ve siyasî bir keşmekeş ortaya çıkmasını istemeyecekleri için bir süre kapitalist ülkelere yardımcı olabiliyorlar.

Yahut, kapitalist ülkeler halkları, sosyalizmden gayri çıkar yol kalmadığını anlıyorlar. Mevcut kapitalist idareler üzerinde baskılara girişirler. Sosyalizmi benimseyerek, doğru istikamete yönelirler.

Şimdi, Batı'yı sarsan son ekonomik buhranın ana hatlarına (temellrine) böylece değindikten sonra, aynı meselelerin satıhtaki en yeni gelişmelerini açıklayalım. «Çıkamaz yol»un, şu sıralar ne derece daraldığını anlayalım.

Kapitalist sistemin en usta uzmanları olarak vasıflandırılan İsviçre bankerleri, bakın, kapitalist limitserlik içersinde son Washington kararlarını ez-cümle nasıl yorumluyorlar.

«6) Gerekirse, bugünkü şartlar devam ederse, güdümlü kararlar almak gerekecektir...»

Oysa, bütün bu iyimser tavsiyeler bile, er geç yeni çıkmazlar yaratacak karakterdedir. Meselâ, dış yardımın azaltılması, Amerika'nın dış politikasını zedeleyecektir; eninde sonunda, Amerika'nın dış ticaretini sarsacaktır. Güdümlü ekonomik kararlar almak, ithal malları üzerine gümrük resminin artması anlamına gelir. Bu, en azından İngiltere ihracatını sarsar, İngiltere'yi daha beter ekonomik buhrana sürükler. İngiltere, peşinden Amerika iktisadî krize düşer. V.s..

Görülüyor ki, en iyimser kapitalist uzmanlar dahi, Washington kararlarını yeterli görmüyorlar. Aynı kararların en fazla 3 ay ekonomik buhranı frenleyebileceği kanısını belirtiyorlar.

Ya üç ay sonra?...

ROBERT KENNEDY — Seçim şansı Sovyetler'in iradesine bağlı! —

(Bak: LE MONDE, tarih 22 Mart 1968, sayfa 21).

«Birleşik Amerika, bir takım et kararları, acele alınmalıdır:

- «1) Dış yardım azaltılmalıdır.
- «2) Washington hükümetinin masrafları azaltılmalıdır.
- «3) Amerika'nın kendi toprakları dışındaki askeri kuvvetleri azaltılmalıdır.
- «4) Amerika'nın dışardaki sermaye yatırımları azaltılmalıdır.
- «3) Vergiler artırılmalıdır.

● Doğu Blo-kundaki kay-naşmalar «Seferberlik» ortamından «Barış» ortamına geçişin normal tezahürleri - dir.

Doğu Bloku'nun üyeleri, bir takım huzursuzluk emareleri gösteriyorlar. Meselâ, sosyalist ülkeler konferansı ertelemelere uğruyor. Moskova, Pekin, Küba, Belgrad, Bükreş arasında politika ayrılıkları meydana çıkıyor. Polonya'nın belli başlı büyük kentlerinde, üniversite öğrencileri, gösterilere girişiyorlar. Çekoslovakya'da, idareci kadro değişikliklere uğruyor; cumhurbaşkanı, vazifesinden azlediliyor; parti yöneticileri değiştiriliyor. Yunan Komünist Partisi (Türk basınına aksetmeyen fakat Batı Avrupa basınında belirtilen) bölünmelere maruz kalıyor; partiyi terkedenler, Bük-

reş radyosunda, beyannameler, yayınlıyorlar...

Böylesine gelişmelerin sebepleri nelerdir? Doğu Bloku üyesi ülkelerde, «gözlemler» mi başlamıştır?

Sorulara acele, düşünmeden cevap vermek, hatalı yönlere sapma tehlikesi doğurabilir. Hele, Batı'da da buhranların başladığı; müttefikler arası fikir ayrılıklarının kuvvetlendiği; öğrenci nümayişlerinin çoğaldığı şu sıralar, Batı şartlarıyla Doğu şartları arasında «paralel»ler kurmak (benzerlik aramak), yorumcuları hatâlara sürükleyebilir.

Çünkü, her şeyden önce, Batı'nın şartlarıyla Doğu'nun şartları arasında benzerlik «yok denemek» kadar azdır.

Batı kapitalisttir. Doğu sosyalisttir. Batı ihtiyardır, Doğu gençtir. Batı eski bir sistemin son devrelerini yaşamaktadır, Doğu yeni bir sistemin ilk basamaklarını turmamaktadır. Batı rahat şartlardan zor şartlara geçmektedir, Doğu zor şartlardan rahat şartlara intikal devresi aramaktadır...

Dolayısıyla, Batı'nın problemlerini Doğu'nun problemleriyle kıyaslayamayız.

Doğu Bloku'ndaki ülkelerin sathı vuran huzursuzluklarını anlayabilmek için, meselenin özelliklerini dikkate almak gerekir.

Doğu'nun sosyalist idareleri arasında en eski olanı, Sovyetler Birliği, sadece 50 yıllık bir geçmişe sahiptir. Bu 50 yıllık hayatı boyunca (daha dünyaya ilk geldiği andan itibaren) Sovyetler Birliği'ndeki sosyalist idare, devamlı bir dönüşüm kalmı savaşına sürüklenmiştir. Dünyanın bütün kapitalist endüstri ülkeleri ile onların kukla müstemlekeler ve yarı müstemlekeler, Sovyetler'e karşı devamlı mücadele etmişlerdir. Harpler hazırlamışlardır.

Dolayısıyla başlangıçta yalnız Sovyetler Birliği, daha sonra Doğu Avrupa'nın ve Çin'in sosyalist idareleri, yakın zamanlara kadar, bir nevi «seferberlik» şartlarının gerektirdiği olağanüstü tedbirleri uygulama zorunda kalmışlardır.

İşte, sosyalist ülkelerin hayatında ilk defa, «seferberlik» hâli şu sıralarda kaldırılma yolundadır. Çünkü, kapitalist düşmanların «istila» tehlikesi, ilk defa ve bilfiil ortadan şu sıralar kalkmıştır.

«Seferberlik» şartlarından barış şartlarına dönüş, şu sıralarda imkân dahiline girmiştir.

«Seferberlik» halinden barış şartlarına dönmek ise, gayet tabii bazı intikal devrelerini; geçici zorunlulukları; yepyeni zihniyeti; bocalamaları; inisiyatif dağıtımını; otoriter zihniyetin yavaş yavaş ortadan kaldırılmasını; yeni bir takım denemeleri; ve daha bin bir

problemin hallini gerektirir. «Yeni dünya», böylece gelişir.

Yoksa, sosyalist dünyanın meselelerini kapitalist dünya zihniyetiyle çözmeye kalkmak, tamamiyle hatalı sonuçlara insanı sürükler.

Kısacası, sosyalist dünya, tarihte ilk defa istikbalinden emniyet duymaktadır. Bu emniyetin verdiği cesaretle, yeni ve normal adımlar atmaya hazırlanmaktadır. Aynı sulh devresine hazırlık çabaları, Doğu'da bir takım kaynaşmalara sebebiyet vermektedir.

Çünkü, «yeni dünya», aynında şu sıralar kurulmaktadır. Evvelki bütün tarihler, Sovyetler'in Ekim ihtilâli dahil, ancak bugünkü «yeni dünya»nın o zamanki doğum sancıları olarak vasıflandırılabilir.

ÂŞIK NESİMİ ÇİMEN

2 plâğı çıktı

- 1— Artık Gülmeliyim Ben Bozuktur.
- 2— Vatan Benim, Millet Benim. Bunlar Bitmeli Dostlar.

Genel Dağıtım: AŞKIN PLÂK — Doğu Bank İş Hanı 2, İstanbul (Ant Der: 433)

Ho Şi Minh Milli Kurtuluş Savaşımız

Kahraman Vietnam halkının büyük lideri, 1920'den bugüne dek verdikleri anti emperyalist savaşı anlatıyor.

TOPLUM YAYINEVİ, ANKARA

Bütün kitapçılarda satılmıyor. ANT Der: 433

Bolivia'da Che ile birlikte çarpışan beş gerillacı Castro ile görüşüyor.

Che'nin silâh arkadaşları Küba'da

Büyük devrimci Che Guevara'nın son olarak Bolviya'da birlikte çarpıştığı beş gerillacı mart başında Küba'ya gelmişlerdir. 6 Mart'ta Küba topraklarına ayak basan gerillacıları, Küba Lideri Fidel Castro, José Martí Havalalanı'nda bizzat karşılamıştır. Uçağın etrafını alan binlerce Küba'lı, Che'nin silâh arkadaşlarına olağanüstü tezahürat yapmışlardır.

Beş gerillacıdan Harry Villegas, Leonardo Tomayo ve Daniel Alarcon Küba'lı, Efraim Quinones ve Estanislao Vilca Bolviya'lıdır. Gerillacılar, uçaktan indikten sonra Fidel Castro ile ve Küba'lı yüksek komutanlarla uzun bir görüşmede bulunmuşlar ve Bolviya izlenimlerini anlatmışlardır.

Che'nin ölümünden sonra beş gerillacı Barrientos kuvvetleri tarafından sarılmıştır. Ancak yiğit devrimciler, ken-

dilerinden kat kat üstün kuvvetlere karşı adım adım savaş vererek Şili sınırına ulaşmışlardır. Bu uzun yürüyüş sırasında zaman zaman ciddi yaralar alan gerillacılar sınırı geçmez geçmez Camina yakınlarında. Tarapaca Eyaleti'nde Şili kuvvetleri tarafından 22 Şubat'ta yakalanmışlardır. 24 Şubat'ta Pasifik'teki Christmas adalarına nakledilen gerillacılar, beş gün sonra da oradan Tahiti'deki Papeete'ye giderek Küba Elçisi Baudilio Castellanos'a teslim edilmişlerdir. Santiago'dan Tahiti'ye gidinceye kadar gerillacılara Şili Senatörü Salvador Allende refakat etmiştir. Küba Elçisi'ne teslim edildikten sonra gerillacılar önce Paris'e, oradan da Prag'a gönderilmişlerdir. Guevara'nın silâh arkadaşları Prag'dan bir Sovyet TU-114 uçağı ile Havana'ya hareket etmişler ve Bolviya'dan ayrılışlarının 13. gününde Küba topraklarına ayak basmışlardır.

HALKIN SESİ

Hazırlayan: Aşık İHSANİ
KAÇIRAN

Geçen gün yürekli dostum Aşık Feri bane, Ceyhanlı Aşık Hüseyin Kaçıran'ı eve getirdi.

Vurguncu ve Amerikan usakları takımının uyularını kaçırın Aşık Hüseyin, yanına sazını almamıştı, ama her biri bir gürz gibi sözü yanındaydı.

Yaralı bir arslanın kükreyiş sesini verir gibi konuşuyordu: «1929 senesinde Gürün ilçesinin Yuva köyünde doğmuşum. Doğduğum yerde açlıkla başa çıkamadığımız için Ceyhan'a göçebe olmuşuz. Bu gün, Anam Babam gibi bende açlıkla boğuşuyorum.

Az bir ücretle Ceyhan Belediyesinde bekelik yapıyor, üç çocuk, bir karı, bir de ihtiyar anama bakıyordum. 1965 te gözümü açabildim. O günden bu yana, neden aç kaldığımızı öğrenerek, kutsal savaşın yürekli savaşçıları arasına karınca kaderince katıldım.

Ama gel gör ki, yiyecek takımı buna tahammül edemiyerek Belediye'de işime son verdiler...

Halen, tanıdığım yaşayan halk şairlerimizin en güçlülerinden olan Aşık Hüseyin Kaçıran'ın bana imzalıyıp verdiği ve fiatı yüz kuruş olan — MERHABA DOSTLAR — adlı kitaptan size bir şiir sunayım:

ATAYA DİLEKÇE

Ölmez atam, sana bu arzuhaldir
Köylüyü işçiyi ezdiler atam
Mubarek başını anıttan kaldır
Kurduğun düzeni bozdular atam

Seni sevenlere damga vurdular
Nicesini zindanlara sürdüler
Gavurlarla ortak şirket kurdular
Halkın derhını yüzdüler atam

Barış gönüllüsü yurdu geziyor
İzinden gidene kuyu kazıyor
Ağalar fukara halkı eziyor
Çoklatı canından bezdiler atam

Millet perişandır, görmüyor körler
Fakir fukaranın hakkını yerler
Halkın sevene Komünist derler
Türlü iftiralar düzdüler atam

Hüseyin sesini duyurdu sana
Böylesi zuluma can mı dayana
Sömürgeci gavur doldu vatana
Senin yokluğunu sezdiler atam

SANAT ÜZERİNE SORUŞTURMA

Osman AROLAT

Türkiye'de son zamanlarda en çok tartışılan konulardan biri bugünün sanat ortamının ne olduğu ve Türkiye'deki sosyalist gelişmeyle paralelliği bulunmadığıdır. Arkadaşımız Osman S. AROLAT, bu konuyu açıklığa kavuşturmak üzere sanatçılara, bilim adamlarına ve çeşitli kimselere şu soruyu yöneltmiştir:

— Bugünün sanat ortamını tanımlayarak Türkiye'deki sosyalist gelişmeyle paralelliğini ortaya koyar mısınız? Bu açıdan sanat görevini yapamıyorsa, yaratılması gereken koşulları sıralar mısınız.

Sermet Çağan ve Ataol Behramoğlu konuşuyor

A. Behramoğlu

1960 devriminden bu yana Marksist dünya görüşü Türk toplumunu büyük ölçüde etkiledi. Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküş yıllarından başlayarak bütün yakın tarihimiz boyunca aydınlarımızın kafasını kurcalayagelen sorunlar son birkaç yıl içinde aydınlık, bilimsel bir bilgeşime ulaşmaya yöneldi. Geri, yoksul, bağımlı bir toplum oluşumuzun nedenleri açık seçik ortaya kondu. Emekçiler ve sosyalist aydınlar örgütlenerek iktidarı ele geçirmek için mücadeleye başladılar. Epeyce de yol alındı.

CHP-DP çatışmasının, bir başka deyimle bürokrat burjuvazi ile ağa-komprador ikili çatışmasının 1960'tan sonra bütün bu kamp'larla emekçiler-sosyalist aydınlar kampı arasındaki bir çatışmaya dönüşmesi şüphesiz ki tarihin diyalektik akışı içinde ileriye doğru bir harekettir. Değerli, kalıcı bir edebiyat ise bütün insanlık tarihi boyunca daima ileriye doğru hareketlerin özel bir fonksiyonu olmuştur. Çağın, ülkenin etkileyen ileri düşünce ve hareketlerin gerisinde kalmış tek bir büyük yapıt gösterilemez edebiyat tarihinde. Öyleyse Türk edebiyatı da toplumumuzun içinde bulunduğu bu ileri aşamanın fonksiyonu olmak zorundadır. Gerçeklere gelince, onlar da kendi sınıfsal durumlarına, kendi dünya görüşlerine uygun bir edebiyat anlayışını sürdüreceklerdir şüphe yok ki. Ama sözü edilmeye değmez bunn.

Bugün Türk toplumunun içinde bulunduğu ileri aşamaya denk düşen, «Türkiye'deki sosyalist gelişmeye paralel» etkinlikte bir edebiyat ortamı yok henüz. Bunun bir tek değil, çeşitli nedenleri var bence. Bu nedenleri ortaya koymakla; böyle bir «paralelliği» oluşturmak, hattâ bugünü yansıtmakla yetinmeyerek geleceği de sezgileyen sanata bir üstünlük sağla-

mak için «yaratılması gereken koşulları» da belirtmiş olacağız:

1 — Türk toplumuna özgü bir dil-kültür sorunu var. Birçok başka ülkeler ölçüsünde zengin, verimli kültür kaynaklarımız yok bizim. Halk şiiri, türküler diyip kalıyoruz. Hali Ziya'yı, Tevfik Fikret'i bile kocaman sözlüklere basırmadan okuyamıyoruz. Ulusal edebiyat geleneğimiz çok yeni. Dil hâlâ oturmadı. Bu durum edebiyatımızın gelişmesini yavaşlatıyor.

2 — İktidar kültür düşmanı komprador bir burjuvazinin elinde. Okullarda uygulanan eğitim sistemi, gazetelerin, radyonun tutumu, edebiyat sevgisini yatacak nitelikte değil. Geri, tutucu bir edebiyat beğenisi aşılanıyor durmadan. Bu durum hem çok sayıda sağlam edebiyatçı yetişmesine engel oluyor, hem de okuyucuyla yazar arasında en baştan bir uşurum yaratıyor.

3 — Edebiyatımızın ileri gelen kişilerinin bir bölümü 1960 öncesi koşulları etkilerden, duyarsızlıktan arınmıyorlar. Türk tarihinin 1960 sonrası diyalektik dönüşümü karşısında şoke olmuş gibiler. Üstelik herkes onlara yükleniyor. Yıllar yılı yapıtlarını dayandırdıkları

temellerin değiştirilmesi; bireysel özellikleri ağır basan biçimci, kapalı, edilgen bir edebiyat anlayışından açık, toplumsal, etkin bir edebiyat anlayışına sıçramaları isteniyor. Bu bölük edebiyatçıların belki de hepsi toplumu, hattâ Marksizme karşı olmayan kişiler. Fakat yıllar yılı oluşturdıkları, benimsedikleri bir edebiyat anlayışından birdenbire bir başka anlayışa sıçramalarını beklemek yanlış. Böyle kesin bir dönüş yapımları oportünistçe bir davranış olurdu zaten. Nitekim 1960 öncesinde yine bireysel, kapalı bir edebiyat anlayışından yana olan bir başka bölük yazar toplumsallığı bir gömlek gibi eski kılıplara, beğenilere giydirmek istiyor. Olmuyor tabii.

4 — Aydınlarımızın edebiyat anlayışı kısır. «Sosyalist gelişmeye paralel bir sanat» derken genellikle sudan, yüzeysel yanıtlar görmek istiyorlar. Çoğullukunun sanata, sanatçıya saygısızlığı yok. Önlerinde bir tek edebiyat-ı, yapıtı okunmamış herhangi bir yazarla edebiyatla epeyce uğecek olmuş bir aydının sanat konusundaki aynı temelsiz görüşlerini paylaştığına tanık oluyoruz. bazan. Türk aydınının edebiyatı Ay konusundaki yetersiz öğrenimsizliği, geleneksizliğin bir sonuçları olan bu durum yeni yetişen kuşla-

ŞİDDETLİ

BAS

AĞRILARINA KARŞI

GRİPİN

Basarı ile kullanılır!

GRİPİN 4 saat ara ile günde 3 adet alınabilir

Yeni Ajans: 1621/434

Yurdunu seven herkesi eersacak bir kitap

Atatürkçü dış politika ve

NATO VE TÜRKİYE

Ve herkesin birbirine soracağı bir imza

ALİ HALİL

Fiyatı 10 Lira

GERÇEK YAYINEVİ

Çağaloğlu Yokusu Saadet İş Hanı, P.K. 655, İstanbul

**SERMET
ÇAĞAN -**
Sanatta
fetişler
aşılacaktır.

A. BEHRAMOĞLU
— Sağlam kuşak yetişiyor —

gâklarda düş kırıklığı, umutsuzluk yaratıyor. Radyoda, gazetelerde, okul edebiyat kitaplarında bayağı bir edebiyat anlayışının propagandası yapılırken bir de aydınların anlayışsızlığıyla karşılaşan genç kuşaklar ister istemez verimsizleşiyorlar.

Öyleyse ne yapmalı?

Türk edebiyatının tam anlamıyla gürleşip gelişebilmesi için kültür düşmanı kompr burjuvazinin iktidardan düşmesini temel koşul olarak görürüm.

Ben, Türkiye'ye ölen şairler özellikle ve öncelikle bunun yapılmasını gerektiriyor. Zaman yerli yabancı bütün edebiyat kaynakları işletilip değerlendirilecek, Türk edebiyatında gelişip gürleşecek.

Kompradör burjuvaziyi iktidardan düşürmeye kadar da boş durmayacağı elbet. Aydınlarımızı düşün görev sanata karşı daha anlayışla, daha saygıyla davranmaktır. Bir sanat yapısı toplumsal bir durumun bir yansıması, ya da bir ahlakta değil, insanı yüce bir duygu, bir düşünceyle karmışık bir böylece düşünce bileşimidir. Bunu anlamalıyız. Bunu anlamak için bir görevi de bizzat kendimize yüklemeliyiz.

Edebiyatımız güç koşullar içinde. Ama yine de karamsar olmak için bir neden göremiyorum ben. Nâzım Hikmet, Ahmed Arif, Yaşar Kemal, Aziz

Nesin gibi yerli ustaları olan; yadsırmaktan çok eleştirip değerlendiren; Batı karşısındaki geleneksel aşağılık duygusundan epeyce arınmış, İkinci Ulusal Kurtuluş Savaşımızın tam ortasında ve bu savaşın ateşinde pişerek gelişen yeni, sağlam bir edebiyatçı kuşağının yetişmekte olduğuna inanıyorum.

S. Çağan

Ayrıntılara girmeden önce, sanat ve sanatçı ile ilgili bilinen bir gerçektir söz edeceğim. Sanatçı ürünü, çevresile ve kendisiyle çatışması sonucu ortaya koyar. Çatışma deyince, günlük anlam yükünün çok ötesinde, oldukça karışık bir organik gelişmeyi kastediyorum. Burada sözünü ettiğim çatışma, İÇİNDE GERÇEK HAREKET POTANSİYELİ TAŞIYAN BİR SOSYAL OLUŞumdur. Sosyal kuvvetlerin, çevre ve kişideki birikimlerle karşı karşıya gelemediği - tam anlamıyla karşı karşıya gelemediği - bir toplumda gerek gelişim ve gerekse buna paralel olarak sanat kısırlaşır.

Çevre ve kişiden, bunların sanatçı ile olan çatışmasından söz ettik. Tabii buradaki çevreden kastımız, sanatçının dünyasıdır. Sanatçı önce dünyasını, yani çevresini, kendine iküne ve birikimine tam anlamıyla karşı olacak duruma getirir (değiştirir) ve sonra bu değiştirdiği dünyanın, güçlenmiş dünyanın karşısına geçer, önünü verir.

Sanatçının kendi kendisiyle olan çatışmasına gelince, bu ne sosyal koşulların etkilemesi, içe dönük bir davranıştır. Ülkemizde sanatçının gerek çevresile ve gerekse kendisiyle çatışması olanağı yoktur.

Çevre, tarihsel bir gelişim sonucu, zorunlu olarak ortaya çıkan yabancılaşmanın etkisiyle bir fetişler dünyası haline gelmiştir. Sanatçının çevre ile olan çatışması dediğimiz şey, aslında ve tarihsel bir zorunluluk olarak, sanatçının «fetişle» çatışması biçimine dönüşmüştür. Bu durumda, çevre dediğimiz şey, her türlü somut gerçeklikten uzak bir anlam taşımaktadır. Yukarıda sözünü ettiğimiz, sanatçının önce kendi birikimine bağlı olarak değiştirmek zorunluluğunda olduğu çevresi de, gerçek bir çevre olmadığı için bir «fetişler» dünyasının değiştirilmesinden ibaret bir kısır davranış olarak kalmaktadır. Oysa sanatçının asıl görevi, bu görüntü sol fetişler çevre-

Ankara'da gençliğin tiyatro şenliği...

Ortadoğu Teknik Üniversitesi Amatör Tiyatro Şenliği 15 Mart cuma günü başlamış ve ay sonuna kadar devam etmiştir. Şenlikte ODTÜ öğrencileri Charles Prost'un SÖMÜRGE'si, İstanbul Sanat Topluluğu Dürrenmatt'ın DURUŞMA GECE'si ve Ş.F.B. Sahne Tiyatro Kulübü Cuzzani'nin SANTRAFOR GÜN DOĞMADAN ASILDI'sı ile göz doldururlarken telif yapıtları sunan topluluklar da büyük başarı göstermişlerdir. Örneğin Bafra Halkevi Oyuncuları Yaşar Kemal'in TENEKE'si, Uşak Halk Eğitim Tiyatrosu Hidayet Sayın'ın PEMBE KADIN'ı, İstanbul Gençlik Tiyatrosu Nâzım Hikmet'in YOLCU'su, Tokat Gençlik ve Çadır Tiyatrosu Refik Erduran'ın AYI MASALI, Burdur Genç Oyuncular Birligi Rifat Ilgaz'ın HABABAM SINIFI ile iyi puan almışlardır. Hacettepe Üniversitesi Sanat Topluluğu Bruce Robson'un BU KÜÇÜK KUŞ, Sözlü Sözsüz Tiyatro Topluluğu, Cahit Atay'ın ORMANDA, İstanbul Deneme Sahnesi Ali Müezzinoğlu'nun ENİK LİLER, Tarsus Sanat Topluluğu Haşmet Zeybek'in İRGAT, İstanbul Orman Fakültesi Tiyatrosu da Vasıf Öngören'in GÖÇ'ünü oynamışlardır.

Bafra Halkevi Oyuncuları, tiyatro şenliğine Yaşar Kemal'in TENEKE adlı oyunu ile katılmışlardır. Oyun tekstinin ellerine çok geç geçmesine ve bir kaç hafta içinde hazırlanmalarına rağmen Bafra'lı gençler büyük başarı göstermişlerdir.

İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi topluluğu, Ankara'daki tiyatro şenliğine Vasıf Öngören'in GÖÇ adlı oyunu ile katılmıştır. GÖÇ'te Türkiye'den Almanya'ya işçi göçü belgelenmektedir.

sini değil gerçek çevresini değiştirmiş eyleminden sonra başlamaktadır. Ülkemizde sanatçı kendi çevresinin gelişiminin, koşullarının, alt ve üst yapısının yeterince, hattâ hiç bilmediği için, duygusal ve ussal bir analiz sonucu vardığı bir «fetişler» çatışmasından gereğince değerlendirememekte, yani ürünü bir soyut kavramlar dünyası olarak vermektedir. Bütün bu kısırklar sonucu ortaya, sanatçının ve çevresinin özüne uymayan yapıtlar çıkmaktadır. Oysa dediğimiz ki, sanatçının asıl yaratması bu duygusal, ussal analiz sonucu olacaktır. Yani, sanatçı bu analiz sonucu varacağı soyut kavramlardan, sentez süreci içinde yakalayacağı somut kavramlarla özüne ve kendi organizmasına uygun yapıtları ortaya koyacaktır.

Tarihsel gelişimin sonucu o-

larak, ülkemizin sosyal yapısı gerçek bir alt yapı hareketini doğuracak aşırı zıtlıklar birikiminin gelişmesine ve varolmasına hiçbir şekilde hak tanımamıştır. Anadolu Selçuklularından bu yana, günümüzdeki Demirel iktidarının faaliyetleri dahil, hiçbir iktidar, gerçek toplumsal gelişme düzeni sağlayacak bu üç kurumların varolabilmesi için «tabii» gene bir şartlanma ve zorunluluk olarak, en ufak bir gayret göstermemiştir. Bu, aslında toplum alt yapısının yeterince gelişmesini önleyecek bir başka «yabancılaşma» uygulamasından öte bir şey değildir. Daha açık ortaya koymak gerekirse, bu sınıf uygulama, toplumun geçirmek zorunda olduğu bireyselleşme fazının varlığına engel olmuştur.

Sanatçının kendi kendisiyle olan çatışması da, yukarıda anlatmaya çalıştığımız toplumla olan çatışmasından elbette ki farklı değildir. İnsan dünyaya ilk geldiği zamanki duygusu, korku olmuştur. Ve bütün duygular, bu korku duygusunun yanında veya karşısında yer alarak gelişmişlerdir. Ülkemizin toplumsal gelişmesinde ana kurum olarak nitelendirilen bir «Kerim Devleti»nin varlığı, bireyin arkasında, görüntüsel olarak onu koruyucu, ama aslında onun duygusal gelişmesine engel olan

bir «yabancılaştırma» örgütü olarak daima varlığını hissettirmiştir. «Kerim Devleti»nin varlığı, insandaki insanca korku duygusunu en aza indirmiş ve buna bağlı olarak diğer duygular da aynı kısır birikimde kalmışlardır. Sanatçı kendi içine dönük çatışmasını yaparken işte bu kısır duygular ve onların yine kısırlaştırıldığı bilincaltı birikimlerle karşı karşıya gelmiştir. Sanatçının toplumla çatışmasında değindiğimiz «fetişler»in varlığından başka bir şey değildir bu. Korkunun en aza indirgenmişliği, zorunlu olarak cesareti ve bu ikileme bağlı sevgi - nefret, aşk - kin, keder - neşe vb. gibi birikimlerin de kısırlığına yol açmıştır. Bütün bu kısırklar içinde, sanatçının içe dönük çatışması da, bir zorunluluk olarak ediz ürünlerin ortaya çıkmasının ilk ve ana nedeni olmuştur.

Sanatçının sosyal gelişimle olan dışa dönük ve içe dönük çatışmasındaki «fetişler», gene bir zorunluluk olarak elbette ki aşılabilecektir. Bugün, yanlışlarla, zaman zaman çelişkilerle dolu ve cılız görünen sosyalist gelişme, yabancılaşma kurumlarının doğurduğu bu «fetişlerle» aşacak ve kişiyi gerçek çevresi, gerçek kendisiyle arada hiçbir yabancı unsurun bulunmadığı bir düzene eriştirecektir.

Regis Debray Devrinde Devrim

Güney Amerika'da 30 yıla yakın süre editör devrimci yazar, Güney Amerika'daki antiemperyalist devrim, Castro'yu ve Che Guevara'yı anlatıyor.

**TOPLUM YAYINEVİ,
ANKARA**

Bütün kitapçılarda arayınız.

ANT Ders 431

Aydın Yalçın bunu okudu mu?

Türkiye'deki Seçim Kanunu değişikliği üzerine dış basında yorumlar devam etmektedir. İngiltere'nin sağcı ve muhafazakar, fakat bir ölçüde namuslu ve objektif «The Economist» Dergisi'nde de bu konuda dikkati çeken bir yazı yayımlanmıştır. 25 Eylül 1963'te Economist aboneli Aydın Yalçın'ın da İngilizce aslından okuduğunu sandığımız «Asıl büyük tehlike nerde» adlı yazı Şiar Yalçın'ın çevirisinden okurlarımıza sunuluyor:

«Türkiye'de politika her zaman fırtınalıdır, ve geçen haftanın sonunda parlamentodan acelele geçirilen yeni seçim kanunu uzun vadede ortağı pek sakinleştirmeyeceği benzetilmektedir. Gerçi bunun ilk etkisi belki politika sahnesini tenhalaştırmak olacaktır. 1963'te kullanılan «milli bakiye sistemini» kaldırmakla, dört küçük partinin çıkaracağı milletvekili sayısını geniş ölçüde azaltacak ve belki de bunlardan bazılarını parlamentodan dışlayacaktır. Gerek iktidarda olan Adalet Partisi'nin, gerekse İnönü'nün Cumhuriyet Halk Partisi'nin önündeki seçimlerde aynı oy sayısına karşılık daha fazla sandalye kazanması beklenmektedir. Böylece Türk politikası daha çok kutuplaşmış olacaktır.

İlk bakışta bu, kötü bir şey değilmiş gibi görünmektedir. Ancak işin içinde iş vardır. Bu yeni kanunun başlıca hedefi, 1963 seçimlerinde 14 milletvekili çıkaran fakat yeni sisteme göre aynı sayıda oy kazandığı takdirde ancak üç milletvekili çıkarabilecek olan solun ucundaki Türkiye İşçi Partisi'dir. Hükümetin bu partiyi baltalamak ve kendini haklı göstermek için ileri sürdüğü

Bezirgânın cesareti!

Cesaret yalnız savaş alanlarında gösterilmez, kalkınma ve yapı alanında da cesaret gerek; Süleyman Demirel bu alanda cesur adamdır. «Korkak bezirgân ne kâr eder, ne ziyan!»

Bir müddet Morisson isimli bir Amerikan şirketine başkanlık ayığının dört mışli aylıkla müşavirlik yapmıştı, başka kusur bulamadıkları için bunu kusur gibi göstermeye kalkmışlardı. «Morisson Süleyman» diyorlardı. İşe yaramaz adam olsaydı onlar müşavir alırlar ve devlet in verdiklerinden fazla aylık verirler miydi?

KADIRCAN KAFIL
(Tercüman - 27.3.1968)

iddia, partinin yeraltı faaliyetinde bulunduğu. Fakat yeraltı faaliyeti kuvvetini siyasî başarısızlıktan alır, ve İşçi Partisi bugün için yeraltı faaliyetine sığınmış olsun veya olmasın, parlamento kapısı kapandığı veya haddinden çok daraldığı takdirde, bu istikamete yönelmek ihtimali çok daha fazla olacaktır.

Üstelik Adalet Partisi'nin parlamentoda salt çoğunluğu zaten mevcuttur. Durumu daha da kuvvetlendiği takdirde, Başbakan Demirel'in idaresindeki mutedillerin, Atatürk'ün kurmuş olduğu laik devleti kökünden yıkmak isteyen partinin müslüman sağ kanat temsilcilerinin isteklerine mukavemet etmesi daha da güçleşecektir. Adalet Partisi parlamen-

toda üçte iki çoğunluk sağlayabildiği takdirde, Anyasada değişiklik yapabilecektir. İşte İnönü, partinin gerçek amacının da bu olduğunu iddia etmektedir. İnönü kendi hesabına İşçi Partisi'nden de çekinmektedir. Yeni seçim kanununa karşı gelmişse, şimdiki Demirel'in maksatlarından daha da çok çekindiği içindir. Adalet Partisi'nin yeni seçim kanununu kendisini ilelebet iktidarda tutabilmek için çıkaracağını ileri sürmüştür. Bu ihtimal tahakkuk ettiği takdirde, Türk demokrasisi gerçekten tehlikeye düşecektir.»

Aydın Yalçın ve benzeri biçimsel batı hayranları, Meclis'te Seçim Kanunu'nun değiştirilmesi ve milli bakiye sisteminin kaldırılması için vargüçleriyle çalışırken, Economist'in binlerce kilometre uzaktan gördüğü tehlikeyi görmemişlerdir. Evet AP'nin yeni seçim kanunu sayesinde çoğunluğu daha da arttığı takdirde, Demirel ve Aydın

İNGİLTERE'DEN HABERLER

PROFESÖR AYDIN YALÇIN

İNGİLTERE İLE BAĞLARINI YENİLİYOR

«Türkiye ve İngiltere'nin daha da yakınlaşmasına istiyorum ve bunun böyle olması için mümkün olduğu zaman, elinden geldiği kadar çaba sarfedeceğim. Kendini İngiltere'ye İngiltere için gayretleri bir Elçi olarak adediyorum.»

Bu sözleri Profesör Aydın Yalçın Londra'da muhabirlere bir konuşma esnasında söylemiştir.

Gloucester İngiltere'de geçen hafta toplanan 100.00 Wiltton Park Konferansının «Atlantik Topuluğu ve Avrupa Entegrasyonu» konulu toplantısındaki konuşmacılardan biri olan Profesör Yalçın konferansta, özellikle İngiltere'nin Avrupa ile ilişkileri konusunda birçok şeyler öğrendiğini ifade etmiştir.

Yalçın, «İngiltere ile bağlarımız 1947'ye kadar gider,» demiştir. Doktorası Londra Üniversitesi'nin Ekonomi bölümünde verildi ve Economist Dergisine 25 seneden beri aboneydi. Düşüncüklerinden birçok İngiltere'de öğrendiklerine dayanmaktadır.»

İngiliz Basın Bürosu'nun geçen hafta basına verdiği bir b tene göre AP'nin beyni Papanekçi Aydın Yalçın İngiltere ile bağlarını yenilemiştir. Patronu Morisson Süleyman Amerika'ya bağlılığın her gün yeni örneklerini verirken Yalçın'ın İngiltere'ye bağlılığını ihmal etmesi herhalde büyük noksanlık olurdu! Kendisinin İngiltere'ye bağlılığının en büyük delili ise, 25 seneden beri Economist Dergisi'ne abone olması imiş! Eh Economist'e abone olduğuna göre, herhalde yandaki sütunlara aldığımız yazıyı da okumuş olmalıdır.

Yalçın gibi kimselerin ümmetçiler karşısında direnmek şöyle dursun, varlıklarını dahi korumaları şüpheli olacaktır.

Bu tehlikeyi görebilmek için Economist'in yorumunu beklemeğe dahi lüzum yoktur. Ümmetçilerin bayraktarlığını yapan Bugün Gazetesi'nde Mehmet Şevket Eyyi'nin yazdıklarına şöyle bir göz atmak, Demirel ve Yalçın gibiler için tehlikenin ne denli büyük olduğunu görmeğe yeter de artar bile. Bakın Eyyi neler diyor:

«Asıl kavgaya üç kuvvet arasında cereyan etmektedir. Müslüman Türk Milleti, mason emperyalizmi ve komünist ajanları. Türk milleti ne masonların, ne de komünistlerin boyunduruğu altında yaşamak istememektedir.

Masonlar Türkiye'de Garp kapitalizminin ve siyonist emperyalizminin subesi olduğundadır. Bütün tınar ve ameller, bütün arpalıklar onların inhisarındadır.

Türk milletinin tarihi misyonu (vazifesi) İslâm inancını yükseltmek, yaymak ve hâkim kılmaktır. Bunsuz bir maddi terakkinin milleti nazarda hiçbir kıymeti yoktur. Cemiyet yapısının her katında bu iki esasa değer verildiği takdirde halen milli bünyemiz bir kanvas gibi keşimlenmekte olan rüşvet, sulistimal, ihtilas, karaborsa, sahtekarlık, murabahacılık, soygunculuk, parazitlik, fuhuş, zina, kumar, kaçakçılık, zehirleyici maddeler ticareti ve benzeri yüzlerce çeşit namussuzluk ve teseyyüp ortadan kalkacaktır.

Türk halkı kendisine Yaratılan tarafından verilen ve fe-

rağı kabil olmayan temel hak ve hürriyetlerine sahip olmak hususunda tam bir azme sahiptir. Ülkemizde tam ve kayıtsız bir demokrasi tabiki edildiği takdirde soyguncu ve parazit sınıflar ortadan kalkacaktır.»

Eyyi'nin yukarıda saydığı masonların, soyguncu ve parazit sınıfların ortadan kaldırılması halinde masonluğa müslemem Demirel ile o sınıfların parlamentoda avukatlığını yapan ve Londra'da İngiltere'ye bağlılığını bildiren Yalçın'ın encamı ne olacaktır, herhalde merak edilmeğe değer!

Kıtanunî Süleyman, No. 2

Muhterem başkanı Demirel'in dokuzuncu basın toplantısında Gazeteciler dikkatle, saygıyla, hattâ çokça sevgiyle Başkanımızı dinliyorlar. Bunu farketmemek imkânsız..

Nasıl 16. ncı asırda bir Kanunî devri varsa, nasıl o zaman muhteşem bir Türkiye yaratılmışsa, biz bugünkü Türkiye'yi o hale getirmenin çabası ve gayretini içindeyiz.

Demirel'in 9. ncı basın toplantısı, «Büyük Türkiye» idealinin yeni bir şeması ve grafiği olmuştur!

TEKİN ERER
(Son Havadis 27.3.1968)

Altın Kitaplar sunar
Beklenen kitap çıktı

ERENBURG'UN HATİRALARI

Rusça aslından çeviren: Hasan Âli EDİZ

Nâzım Hikmet, André Gide, Stalin, Beria, Savaş Yılları gibi birçok yeni bölümler ilavesiyle...
320 sayfa 10 TL.

Ücretsiz kataloğumuzu isteyiniz.

Adres: Altın Kitaplar Yayınevi — İstanbul

Ant Der: 435